

**Szanowne Koleżanki,
Szanowni Koledzy,**

Na początku kwietnia br., tradycyjnie już, w dużej sali obrad Rady Miasta Łodzi będzie miał miejsce IV Zjazd Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, który – zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów – został zwołany przez Radę naszej Izby jako zjazd sprawozdawczy. I nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego, bo taki zjazd musi zostać zwołany przynajmniej raz w roku, gdyby nie pewne zjawisko, które obserwuję z rosnącym niepokojem.

Otóż niepokój mój budzi malejąca w miarę upływu czasu frekwencja delegatów na zjazd, których – przypomnę – wybraliśmy na czteroletnią kadencję na przełomie października i listopada 2001 roku w ośmiu obwodach wyborczych, na jakie został podzielony obszar działania naszej Izby. O ile w pierwszym zjeździe wzięło udział 90,6% delegatów, to w drugim już tylko 62,2%, a w trzecim zaledwie 55,1%. Trzeba przy tym pamiętać, iż jest to tzw. frekwencja wyjściowa, to znaczy stwierdzona oficjalnie przez komisję mandatową na podstawie podpisanych list obecności.

Ranga najwyższego organu naszej Izby – jakim jest zjazd – wymaga, aby frekwencja była możliwie duża, lecz jeszcze ważniejszym problemem jest uzyskanie quorum. Art. 17 ust. 1 ustawy mówi bowiem, że „uchwały okręgowego zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby delegatów”. Wynika stąd wprost, że jeżeli na sali nie ma co najmniej połowy delegatów, to zjazd nie jest w stanie wypełnić swoich podstawowych zadań, do których ustawa zalicza między innymi: uchwalenie budżetu okręgowej Izby, zatwierdzenie sprawozdań z działalności poszczególnych organów Izby czy też udzie-

lenie absolutorium okręgowej radzie Izby. Gdyby do tego doszło, zjazd musiałby zostać zwołany ponownie, co byłoby związane z nie małymi kosztami, poniesionymi przez nas wszystkich zupełnie niepotrzebnie.

Stajemy zatem twarzą w twarz z problemem elementarnego poczucia odpowiedzialności, czyli w tym przypadku wywiązania się z obowiązku, jaki każdy z delegatów na zjazd do b r o w o l n i e podjął, zgłaszając swoją kandydaturę w obwodowych wyborach przeprowadzonych w 2001 roku. Minimalny wymiar tego obowiązku to poświęcenie jednej soboty w roku (przez 4 kolejne lata) na udział w zjazdach naszej Izby. Niby niewiele, ale – jak się okazuje – nie dla wszystkich.

Pozwalam sobie zatem wyrazić oczekiwanie, że 9 kwietnia br. zdecydowana większość delegatów stanie na wysokości zadania i wypełni swój obowiązek, dzięki czemu wszystkie uchwały podjęte przez IV Zjazd Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa będą prawomocne.

*Andrzej B. Nowakowski
Przewodniczący Rady ŁOIIB*

Spis treści

Andrzej B. Nowakowski	
Słowo wstępne	1
Aktualności	2
Nasza Izba w statystyce	4
Dziesięciolecie Nadzoru	
Wywiad z Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego Andrzejem Urbanem	5
IV Zjazd ŁOIIB	
Andrzej B. Nowakowski	
Sprawozdanie z działalności Rady ŁOIIB w 2004 r.	7
Wacław Sawicki	
Sprawozdanie z działalności Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB w 2004 r.	11
Grzegorz Rakowski	
Sprawozdanie z działalności Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB w 2004 r.	13
Krzysztof Kopacz	
Sprawozdanie z działalności Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB w 2004 r.	13
Andrzej B. Nowakowski	
Nowa siedziba ŁOIIB	14
„Sprawa” drogi przy ul. Północnej 39	15
Andrzej B. Nowakowski	
Czytając ustawę Aprobaty techniczne	17
Obowiązek doskonalenia zawodowego	17
Stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich	18
Prenumerata czasopism naukowo- -technicznych	19
Andrzej Borowicz	
Istota zamówień publicznych	20
Grażyna Orzeł	
Miły złego początek	22
Rzetelność a presja reklamy	
Komentarz	24
Odpowiedź	24
Co słychać w Warszawie?	26
Z żalobnej karty	26
Piotr Parkitny	
Wspomnienie o śp. S. Wójciku	27
Szkolenia	28
Grzegorz Zieliński	
O sklerozie ulicy, rewitalizacji i	
krzywej wieży w Pizie	29
Informacje o składkach	32

Wydawca: Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, 90-007 Łódź, pl. Komuny Paryskiej 5a, tel. (042) 632 97 39, fax (042) 630 56 39, www.lod.piiib.org.pl, e-mail: lod@piiib.org.pl.
Redaktor naczelny: Renata Włostowska. **Projekt graficzny i przygotowanie do druku:** Janusz Kaczorowski. **Nakład:** 6500 egzemplarzy. **Data zamknięcia numeru:** 31 stycznia 2005 r. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów. Uprzejmie informujemy, iż nie zwracamy materiałów nie zamówionych. **Na okładce:** Brama wjazdowa na teren fabryki Izraela Kalmanowicza Poznańskiego, po renowacji (fot. E. Nowak)

Aktualności

- **4 listopada** 2004 r. złożył roboczą wizytę w siedzibie naszej Izby Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego pan mgr inż. Zbigniew Maciejewski. Omówiono bieżące sprawy związane z współpracą pomiędzy ŁOIIB a nadzorem budowlanym ze szczególnym uwzględnieniem problemów związanych z wdrażaniem ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881).
- **5 listopada** 2004 r. odbyło się pierwsze z serii szkoleń dotyczących zamówień publicznych na roboty budowlane, które prowadzi dr hab. Andrzej BOROWICZ z Uniwersytetu Łódzkiego – wybitny specjalista w tym zakresie, czołowy arbiter z listy prowadzonej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. W pierwszym szkoleniu wzięły udział 22 osoby.
- **10 listopada** 2004 r. odbyło się 37. posiedzenie Prezydium Rady ŁOIIB, podczas którego m.in.:
  - dokonano korekty budżetu ŁOIIB na 2004 rok w związku z oszczędnościami, które są konieczne ze względu na wydatki związane z modernizacją nieruchomości przy ul. Północnej 39 na siedzibę ŁOIIB,
  - podjęto uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki od Krajowej Izby Inżynierów Budownictwa przeznaczonej na częściowe sfinansowanie prac remontowych w budynku przy ul. Północnej 39,
  - udzielono bezzwrotnych zapomóg losowych siedmiu osobom,
  - wpisano na listę członków naszej Izby kolejne 32 osoby,
  - przyjęto sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Członkowskich,
  - podjęto niezbędne decyzje dotyczące modernizacji budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę ŁOIIB.
- **15 listopada** 2004 r. w Łodzi odbyło się szkolenie (część II), podczas którego aktualne problemy w kosztorysowaniu budowlanym omówił pan Michał Paradowski – znany na rynku łódzkim specjalista w tej dziedzinie. W szkoleniu uczestniczyło 20 osób.
- **19-20 listopada** 2004 r. dr inż. Jerzy Karyś z Politechniki Wrocławskiej przeprowadził (w budynku NOT) dwudniowe szkolenie na temat ochrony obiektów budowlanych przed wilgocią i korozją, w którym wzięło udział 16 osób.
- **20 listopada** 2004 r. na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska PŁ odbyło się sześciogodzinne seminarium na temat „Statyka żelbetu w aspekcie uwzględnienia spadku sztywności przekrojów elementów konstrukcyjnych na skutek zarysowania”, na które zostali zaproszeni drogą ogłoszeń członkowie naszej Izby. Seminarium poprowadził gość zza zachodniej granicy a łódzianin z pocho-

dzenia – prof. Piotr Noakowski wykładający obecnie na Uniwersytecie w Dortmundzie.

- **25 listopada** 2004 r. odbyło się dziewiąte szkolenie w ramach cyklu „Czwartkowe spotkania na Politechnice”. W obecności 32 osób prof. Maria E. Kamińska omówiła problematykę stanów granicznych przydatności do użytkowania w ujęciu normy projektowania konstrukcji żelbetowych PN-B-03264:2002.
- w terminie **23-30 listopada** 2004 r. Komisja Kwalifikacyjna naszej Izby przeprowadziła sesję egzaminacyjną, do której zostało zakwalifikowanych 100 osób, a do egzaminów pisemnego i ustnego przystąpiły 83 osoby. Uprawnienia budowlane nadano 76 osobom, co daje wysoką, bo 91,6-procentową sprawność.
- **1 grudnia** 2004 r. odbyło się 38. posiedzenie Prezydium Rady ŁOIIB, podczas którego m.in.:
  - przedyskutowano problem windykacji zaległych składek członkowskich w stosunku do osób, które zostały skreślane z listy członków naszej Izby w związku z art. 42 ust. 2 ustawy,
  - omówiono warunki udziału naszej Izby w Fundacji Wspierania Seniorów Środowisk Inteligenckich,
  - wpisano 11 osób na listę członków Izby,
  - omówiono przygotowania do IV Zjazdu ŁOIIB,
  - przyjęto plan pracy Rady ŁOIIB na 2005 rok,
  - podjęto niezbędne decyzje w sprawie modernizacji budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę naszej Izby.
- **4 grudnia** 2004 r. zmarł Kolega mgr inż. Stanisław Wójcik – członek Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB, a Jego pogrzeb odbył się 6 grudnia 2004 r. w Wieluniu.
- **8 grudnia** 2004 r. odbyło się XIII posiedzenie Rady ŁOIIB, podczas którego m.in.:
  - przyjęto informację o działalności ŁOIIB w okresie 29 września – 8 grudnia 2004 r.,
  - zapoznano się z przebiegiem modernizacji budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę Izby,

Egzamin pisemny na uprawnienia budowlane

- zatwierdzono uchwały Prezydium Rady podjęte w okresie od ostatniego posiedzenia Rady,
- wpisano na listę członków ŁOIIB kolejnych 12 osób,
- skreślono z listy członków Izby 11 osób, które od ponad roku nie opłacały składek,
- udzielono bezzwrotnych zapomóg losowych 9 osobom,
- przedyskutowano problem wpływu ŁOIIB na opiniowanie aktów prawnych dotyczących budownictwa,
- przyjęto ramowy plan pracy Rady ŁOIIB na 2005 rok,
- dokonano zmian w budżecie Izby na 2004 rok,
- podjęto uchwałę o zwołaniu w dniu 9 kwietnia 2005 roku IV Zjazdu ŁOIIB jako zwyczajnego zjazdu sprawozdawczego.
- **9 grudnia** 2004 r. odbyło się ostatnie w tym roku szkolenie w ramach cyklu „Czwartkowe spotkania na Politechnice”, podczas którego mgr inż. Tadeusz Jeske omówił wybrane problemy występujące podczas projektowania i realizacji robót geotechnicznych. W szkoleniu wzięły udział 22 osoby.
- **10 grudnia** 2004 r. w siedzibie Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi przy ul. Czerwonej 3 (dawniej pałac Geyera) odbyły się uroczyste obchody jubileuszu 15-lecia reaktywowanego samorządu lekarskiego.
- **15 grudnia** 2004 r. w Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie Krajowej Rady, podczas którego m.in.:
  - dokonano korekty budżetu Krajowej Izby na 2004 rok,
  - wysłuchano sprawozdania dr. inż. Janusza Rymczy o stanie prac nad projektem Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,
  - przyjęto harmonogram przygotowań do IV Krajowego Zjazdu PIIB, który odbędzie się 17-18 czerwca 2005 r. w Warszawie,
  - wysłuchano informacji wiceprezesa Krajowej Rady na temat współpracy międzynarodowej PIIB oraz informacji przewodniczącego Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej na temat uznawa-

nia kwalifikacji cudzoziemców. Wiele kontrowersji wywołał fakt dopuszczenia przez KKK do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w polskim budownictwie cudzoziemca, który nie zna języka polskiego. Uznano, iż taka sytuacja nie powinna się powtórzyć.

- **16 grudnia** 2004 r. w Łódzkim Domu Kultury odbyło się – już po raz trzeci – spotkanie opłatkowe działaczy naszej Izby, w którym udział wzięli członkowie wszystkich organów ŁOIIB, delegaci na Krajowy Zjazd oraz zaproszeni goście.
- **21 grudnia** 2004 r. w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim odbyła się uroczystość wręczenia decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych osobom, które pomyślnie przeszły przez wszystkie stopnie postępowania kwalifikacyjnego. Honorowym gościem był Wojewoda Łódzki – prof. Stefan Krajewski, a uroczystość odbyła się według tradycyjnego już porządku, który opisaliśmy swego czasu w nr I/2003(1) „Kwartalnika Łódzkiego”.
- **29 grudnia** 2004 r. odbyło się 39. posiedzenie Prezydium Rady, podczas którego m.in.:

- zaakceptowano podwyższenie od 1 grudnia 2004 r. stawki czynszu płaconego NOT za wynajmowane powierzchnie biurowe oraz za sale do celów szkoleniowych,
- przyznano kolejne zapomogi losowe,
- przyjęto uchwałę o podwyższeniu maksymalnych stawek zapomóg udzielanych osobom z ponad dwuletnim stażem członkowskim,
- wpisano na listę członków ŁOIIB 48 osób,
- podjęto decyzje w sprawach związanych z modernizacją budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę naszej Izby,
- przedyskutowano projekt porozumienia o współpracy pomiędzy Łódzkim Urzędem Wojewódzkim, Łódzką Okręgową Izbą Architektów oraz Łódzką Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa,
- spośród członków Rady wyłoniono Zespół Prawno-Regulaminowy, Etyki i Ochrony Zawodu,
- omówiono przygotowania do IV Zjazdu naszej Izby,

fot. Eugeniusz Stasinowski

Po uroczystym wręczeniu uprawnień budowlanych

Spotkanie opłatkowe działaczy ŁOIIB

– wysłuchano informacji o ustanowieniu Fundacji Wspierania Seniorów Środowisk Inteligenckich, której Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa jest jednym ze współzałożycieli.

• **10 stycznia** 2005 r. w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się spotkanie z podsekretarzem stanu w Ministerstwie Finansów panem Jarosławem Nenem na temat „Podatki 2005 – wizja i problemy”.

• **12 stycznia** br. odbyło się zebranie Zespołu Prawno-Regulaminowego, Etyki i Ochrony Zawodu poświęcone głównie sprawie zapowiadanej nowelizacji Prawa budowlanego, dotyczącej projektowania i realizacji przyłączy mediów oraz likwidacji ZUDP. Wypracowane przez ŁOIIB stanowisko zostało przedstawione 27 stycznia 2005 r. w trakcie posiedzenia Komisji Prawno-Regulaminowej PIIB w Warszawie i spotkało się z dużym zainteresowaniem uczestników – reprezentantów okręgowych izb, którzy otrzymali także kopie ww. stanowiska.

• **13 stycznia** br. w ramach „Czwartkowych spotkań na Politechnice” odbyło się szkolenie, podczas którego dr inż. Witold Bojanowski omówił błędy popełniane podczas projektowania i realizacji robót fundamentowych wszelkiego typu budynków i budowli. W szkoleniu udział wzięło 21 osób.

• **14 stycznia** br. w Łodzi odbyło się szkolenie z zakresu problematyki zamówień publicznych na roboty budowlane, które przeprowadził prof. Andrzej Borowicz z

Uniwersytetu Łódzkiego, a wzięło w nim udział 17 osób.

• Tego samego dnia w siedzibie Izby odbyło się inauguracyjne zebranie Komitetu Organizacyjnego IV Zjazdu ŁOIIB.

• **19 stycznia** br. odbyło się 40. posiedzenie Prezydium Rady ŁOIIB, podczas którego m.in.:

- wpisano na listę członków naszej Izby kolejne 72 osoby,
- przyznano 3 zapomogi losowe,
- powołano Zespół Rady ŁOIIB ds. Windykacji,

– podjęto niezbędne decyzje związane z modernizacją budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę Izby,

– zatwierdzono skład osobowy Komitetu Organizacyjnego IV Zjazdu ŁOIIB.

• **21 stycznia** br. odbyło się szkolenie na temat przepisów ustawy – Prawo budowlane w odniesieniu do sieci i instalacji sanitarnych, w którym udział wzięło 41 osób. Szkolenie to poprowadził mgr inż. Andrzej Lipiński – członek Sądu Dyscyplinarnego Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

• **26 stycznia** br. w Poznaniu odbyło się wyjazdowe posiedzenie Krajowej Rady PIIB, podczas którego m.in.:

- wysłuchano informacji o wynikach jesiennej sesji egzaminacyjnej na uprawnienia budowlane oraz o przygotowaniach do sesji wiosennej,
- dyskutowano na temat prowadzenia centralnego zasobu pytań egzaminacyjnych oraz o sposobach jego finansowania.

• **28 stycznia** br. w ramach „Czwartkowych spotkań na Politechnice” prof. Artem Czkwianianc poprowadził szkolenie dotyczące diagnostyki konstrukcji betonowych, w którym wzięły udział 32 osoby.

Nasza Izba w statystyce

(stan na 1 stycznia 2005 r.)

Kontynuując akcję skreślania z listy członków ŁOIIB osób, które od ponad roku nie opłacały składek, Rada ŁOIIB na XII posiedzeniu 8 grudnia 2004 r. skreśliła 11 osób. Aktualnie nasza Izba zrzesza 6368 osób, które pełnią samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w niżej wymienionych specjalnościach:

• konstrukcyjno-budowlanej	3589	56,36%
• instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych	1292	20,30%
• instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych	1091	17,13%
• drogowej	278	4,36%
• architektonicznej	40	0,63%
• mostowej	33	0,51%
• kolejowej	23	0,36%
• telekomunikacyjnej	22	0,35%

Dziesięciolecie Nadzoru

Wywiad z mgr. inż. arch. Andrzejem Urbanem, Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego

W jakich dziedzinach przebiega współpraca pomiędzy GUNB a samorządem zawodowym inżynierów budownictwa i jak ona się układa?

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego zajmuje się orzecznictwem i działalnością inspekcyjno-kontrolną. Jesteśmy nazywani „policją budowlaną” ponieważ kontrolujemy przestrzeganie prawa w szeroko rozumianej sferze inwestycyjno-budowlanej. Rzeczywistą styczność z samorządem zawodowym inżynierów budownictwa mamy przy nadawaniu uprawnień budowlanych. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego prowadzi od 1995 roku (tj. od momentu, gdy zobligowała nas do tego ustawa) centralny rejestr osób posiadających uprawnienia budowlane oraz centralny rejestr rzeczoznawców budowlanych. Natomiast samorząd zawodowy inżynierów budownictwa, czyli Polska Izba Inżynierów Budownictwa, zajmuje się postępowaniem kwalifikacyjnym oraz nadawaniem uprawnień budowlanych i tytułu rzeczoznawcy budowlanego, a następnie przekazuje decyzje do GUNB. W momencie, gdy następuje wpis do centralnego rejestru, dokumenty te nabierają mocy prawnej i w ten sposób zostaje zakończona procedura związana z uzyskaniem uprawnień czy tytułu rzeczoznawcy.

A współpracę należy ocenić jako bardzo dobrą. Mieliśmy również częste i intensywne kontakty z Izbą Inżynierów Budownictwa w momencie, kiedy wprowadzaliśmy zmiany ustawowe, głównie do ustawy Prawo budowlane, a także przy pracach nad ustawą o wyrobach budowlanych, które były prowadzone w naszym Urzędzie. Natomiast *de facto* należy stwierdzić, że działalność legislacyjna nie jest naszą działalnością statutową.

A jak widzi Pan rolę samorządu zawodowego w procesie ulepszania budownictwa?

Przede wszystkim upatruję rolę samorządu zawodowego inżynierów budownic-

twą w działaniach zmierzających do ulepszenia całego systemu związanego z nadawaniem uprawnień budowlanych. Wydaje mi się bowiem, że obowiązująca aktualnie procedura najprawdopodobniej będzie musiała zostać zmieniona w przyszłości. Obecnie nadaje się uprawnienia budowlane, które – jeśli ktoś nie popełnił wykroczenia czy przestępstwa – obowiązują dożywotnio. W tej sytuacji ktoś może dostać uprawnienia budowlane i spełniać wszystkie warunki do pełnienia samodzielnie funkcji technicznych w budownictwie, a następnie przez 30 lat wogóle nie pracować w zawodzie i *de facto* nadal ma prawo do jego pełnienia. Nie wydaje się to właściwe. W związku z tym, znając różne systemy i rozwiązania tego problemu w innych państwach, gdzie między innymi oferowane są pro-

gramy doskonalenia zawodowego, organizuje się szkolenia, konferencje itp., widzę tutaj dużą rolę samorządu zawodowego. Przygotowanie i doskonalenie zawodowe członków, organizacja różnego typu szkoleń oraz nadzór i opieka nad tymi działaniami wydają mi się bardzo potrzebne. Nie ma oczywiście w tej chwili żadnego obligatoryjnego zapisu zmuszającego do podjęcia takich prac, ale wydaje mi się, że w tym kierunku powinny pójść dalsze wysiłki.

Jaki wpływ ma Główny Urząd Nadzoru Budowlanego na ustawodawstwo i prawodawstwo związane z budownictwem?

Jak wspominałem, w pewnym okresie zajmowaliśmy się bezpośrednio pracami legislacyjnymi, a obecnie wszelkie tego typu

mgr inż. arch. Andrzej Urban

został powołany na stanowisko Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w dniu 17 lutego 1998 r. Ukończył studia wyższe na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej. Jest członkiem Stowarzyszenia Architektów Rzeczypospolitej Polskiej i Towarzystwa Urbanistów Polskich.

Od 1976 r. pracował w administracji państwowej, początkowo w Urzędzie Miejskim w Zabrze, będąc odpowiedzialnym za budownictwo, architekturę i nadzór budowlany w mieście, a następnie w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach, jako Dyrektor Wydziału Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego.

W latach 1992-1996 pracował w Ministerstwie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa: jako dyrektor generalny, następnie podsekretarz stanu odpowiedzialny za sprawy techniczne i ekonomiczne w budownictwie, planowanie przestrzenne i gospodarkę nieruchomościami.

Organizował i przewodniczył pracom przygotowawczym do Światowej Konferencji ONZ Habitat II, reprezentował Polskę na konferencji ONZ Habitat II, przewodniczył Komisjom ds. zagospodarowania obszarów przygranicznych Polski z Niemcami, Rosją, Litwą, Białorusią i Ukrainą. Współprzewodniczył Komitetowi Osiedli Ludzkich przy Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie oraz uczestniczył w programie zagospodarowania obszaru wokół Bałtyku WASAB.

sprawy prowadzi, zgodnie z właściwością, Ministerstwo Infrastruktury. Jednak mamy wpływ na legislację, uczestnicząc w procesie opiniowania czy zgłaszania uwag do ustaw związanych z budownictwem. Oczywiście, pracownicy Urzędu biorą udział w przygotowaniach tych projektów, ponieważ z działalności nadzoru budowlanego polegającej głównie na prowadzeniu kontroli i inspekcji, wynikają wnioski przydatne w pracach legislacyjnych. Na ich podstawie sformułowaliśmy wiele zapisów do ostatnich (sprzed dwóch lat i sprzed roku) zmian w Prawie budowlanym i do rozporządzeń wykonawczych.

Kiedy przewidziane są nowe zmiany w ustawie Prawo budowlane?

Obecnie toczą się prace nad kolejnymi zmianami w ustawie Prawo budowlane, odbyło się już nawet pierwsze posiedzenie komisji sejmowej.

Moim zdaniem zmiany te są zbyt częste – właściwie co roku coś się zmienia. Aktualnie opracowywana nowelizacja w mniejszym stopniu dotyczy zapisów ustawy Prawo budowlane, jako takich – raczej poprzez jej zmiany dokonuje się zmian w innych ustawach, np. w ustawie o ochronie środowiska, w Prawie energetycznym czy w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne. Także wewnątrz Prawa budowlanego tych zmian nie jest tak wiele, bo dotyczą one w głównej mierze innych ustaw, które stanowią niejako „barierę” czy „ograniczenie” w procesie budowlanym.

Jak przebiega proces wdrażania ustawy o wyrobach budowlanych?

Praktycznie rzecz biorąc, prawie wszystkie sprawy związane z wdrażaniem tej ustawy zakończyły się i od półrocza ubiegłego roku zaczęła funkcjonować ustawa o wyrobach budowlanych. W Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego prowadzone są wszelkie sprawy organizacyjne, merytoryczne i techniczne, np. przeprowadziliśmy szereg szkoleń dla nadzoru budowlanego w terenie, podczas których przeszkoliliśmy ok. 120 inspektorów, powstała i rozpoczęła działalność Rada Wyrobów Budowlanych – organ opiniotawczo-doradczy Głównego

Inspektora Nadzoru Budowlanego. We wszystkich wojewódzkich inspektoratach nadzoru budowlanego rozpoczęły pracę nowo powstałe wydziały ds. wyrobów budowlanych, zajmujące się kontrolą wyrobów budowlanych oraz orzecznictwem w tym zakresie.

Oczywiście, proces wdrażania przebiega wieloetapowo i nadal jest realizowany. Inspektorzy nadzoru budowlanego, zarówno z Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, jak i z Wojewódzkich Inspektoratów, rozpoczęli działania kontrolne – pół roku to jednak zbyt krótki czas, żeby analizować i oceniać funkcjonowanie całego systemu nadzoru nad rynkiem wyrobów budowlanych. Myślę, że pierwszą ocenę obejmującą minione półrocze przygotujemy po upływie do nas kompletu informacji i sprawozdań z ubiegłego roku – czyli w marcu lub kwietniu należy się spodziewać analizy, na podstawie której można będzie wyciągnąć pewne wnioski.

W tym roku GUNB będzie obchodził 10-lecie istnienia. Czy mógłby Pan z perspektywy tych 10 lat określić problemy, które były i są istotne dla nadzoru budowlanego?

Główny Urząd Nadzoru Budowlanego rozpoczął działalność w styczniu 1995 roku, natomiast ja jego pracę i problemy mogę oceniać z perspektywy 7 lat mojej pracy w tym Urzędzie. Z pewnością jest szereg problemów, które rzeczywiście wymagają rozwiązania. I w związku z tym w grudniu 2004 roku odbyło się spotkanie ze wszystkimi wojewódzkimi inspektorami nadzoru budowlanego, na którym poruszaliśmy te sprawy.

Jednym spośród takich problemów jest zbyt mała skuteczność nadzoru budowlanego w postępowaniach egzekucyjnych, w szczególności dotyczy to spraw samowoli budowlanych. Uważam, że zarówno w poprzedniej sytuacji – gdy obowiązywał rygorystyczny zapis Prawa budowlanego dotyczący bezwarunkowej likwidacji samowoli budowlanej w przypadku jej ujawnienia – jak i obecnie – gdy po nowelizacji ustawy Prawo budowlane istnieje możliwość legalizacji – skuteczność jest podobna, czyli

zbyt mała. Na poziomie powiatowym i wojewódzkim podejmuje się zbyt mało postępowań zastępczych. Zdarza się, że gdy zostanie wykryta samowola budowlana i wydany nakaz rozbiórki, postępowanie administracyjne przebiega zbyt długo. Takich problemów zebraliśmy trochę więcej i na ten temat rozmawialiśmy w czasie wspomnianego wcześniej spotkania. Jest konieczne, aby prawo było egzekwowane i aby skuteczność nadzoru budowlanego w tych sprawach była większa.

Podsumowując 10-lecie istnienia GUNB – jakie sukcesy osiągnął GUNB? Co udało się zrobić, a czego nie?

Myślę, że w ciągu tych 10 lat udało się zrobić bardzo dużo. Po pierwsze, z dużym powodzeniem wprowadzona została reforma. Od 1995 roku początkowo funkcjonował tylko GUNB, a praktycznie rzecz biorąc nie było w ogóle struktur terenowych. W 1999 r., czyli w momencie wprowadzenia reformy administracji publicznej, powstały powiatowe i wojewódzkie inspektoraty nadzoru budowlanego. W Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego zostały przygotowane wszystkie sprawy związane z organizacją i legislacją oraz wdrożeniem tej reformy i utworzeniem na terenie całego kraju sprawnie działających struktur nadzoru budowlanego. To było bardzo duże wyzwanie, o skali ogólnokrajowej, związane z wielomiesięczną i bardzo żmudną pracą, ale zakończone sukcesem.

Bardzo istotną sprawą było również wdrożenie systemu nadzoru nad rynkiem wyrobów budowlanych. Zadania dotyczące kontroli nad rynkiem wyrobów budowlanych – obecnie przypisane nadzorowi budowlanemu – do niedawna były rozproszone między nadzorem budowlanym a inspekcją handlową. Obecnie te sprawy zostały w pełni uporządkowane legislacyjnie i organizacyjnie.

Życzę więc dalszych sukcesów i dziękuję bardzo za rozmowę.

rozmawiała R. Włostowska

IV Zjazd

Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, Rada naszej Izby zwołała na 9 kwietnia 2005 r. IV Zjazd Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa jako zwyczajny zjazd sprawozdawczy. O przebiegu i uchwałach Zjazdu będziemy informować w kolejnych wydaniach „Kwartalnika Łódzkiego”. Na początek prezentujemy sprawozdanie, jakie przedstawi Zjazdowi przewodniczący Rady oraz inne sprawozdania, które wpłynęły do biura Izby do końca stycznia br.

Sprawozdanie z działalności Rady ŁOIIB w 2004 roku

Wypełniając ustawowy obowiązek (art. 18 pkt 2 i art. 19 ust. 1 pkt 5) składam Szanownym Koleżankom i Kolegom sprawozdanie z działalności Rady naszej Izby w 2004 roku, narażając się niejako przy okazji na zarzut nudziarstwa, jako że będę prezentował przeważnie sprawy już znane. Działamy bowiem przy podniesionej kurtynie, informując o wszystkim co się dzieje w Izbie na łamach „Kwartalnika Łódzkiego”, który dociera do członków ŁOIIB z regularnością z jaką kursowały przedwojenne pociągi.

Szczypta statystyki

Pierwszego dnia nowego 2005 roku nasza Izba zrzeszała 6368 Koleżanek i Kolegów. W ciągu całego 2004 roku zmuszeni byliśmy zawiesić w prawach członka 474 osoby, z czego 184 osoby na własny wniosek a 290 osób z powodu nieuiszczenia składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy. Zmarło 25 osób, do innych izb przeniosło się 11 osób, a na własny wniosek skreślono 6 osób.

W połowie roku po raz pierwszy przystąpiliśmy do skreślania z listy członków naszej Izby w związku z art. 42 ust. 2 ustawy, czyli z powodu nieuiszczenia składek członkowskich przez ponad 12 miesięcy. Na pierwszy ogień poszły osoby, które do tego czasu ograniczyły się jedynie do złożenia wniosku o wpis. W sumie w roku sprawozdawczym Rada skreśliła 313 osób, z czego 258 osób w związku z art. 42 ust. 2 ustawy.

Odbyły się 4 plenarne posiedzenia Rady, a Prezydium zbierało się aż 14 razy i to bez żadnej przerwy urlopowej w okresie letnim. Warto odnotować, że rozwinęliśmy tradycję wyjazdowych posiedzeń Prezydium Rady, które stanowią okazję do zapoznania się

z problemami lokalnych środowisk kadry technicznej budownictwa, a niekiedy do spotkania z prominentnymi przedstawicielami samorządu terytorialnego. W 2004 r. gościliśmy w Skierniewicach, Kutnie oraz Sieradzu; chętnie przyjmujemy kolejne zaproszenia. Od września Prezydium działa w 12-osobowym składzie, co oznacza, że w jego prace zaangażowanych jest 40% członków Rady. Na więcej regulamin nie zezwała.

Rada, która w ubiegłym roku podjęła 128 uchwał, pewien zakres swoich zadań realizuje przy pomocy zespołów problemowych, spośród których w roku 2004 dwa zakończyły swoją działalność, powołano trzy nowe a

jeden został zreorganizowany. Sprawozdania z działalności poszczególnych zespołów stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania z działalności Rady w 2004 r. Nie potrafię natomiast zbyt wiele powiedzieć na temat działalności utworzonego w marcu Koła Projektowania Budowlanego, poza tym, że zarząd Koła się ukonstytuował.

Ponadto, Rada desygnowała przedstawicieli Izby do Rady do spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi (koleżanka Barbara Malec) oraz do Rady Fundacji Wspierania Seniorów Środowisk Inteligenckich (kolega Andrzej Kuligowski).

Sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Prawno-Regulaminowych, Etyki i Ochrony Zawodu za 2004 rok

Zespół Rady ŁOIIB ds. Prawno-Regulaminowych, Etyki i Ochrony Zawodu znajduje się w końcowym stadium reorganizacji trwającej od września 2004 r., związanej z przyjęciem nowych zadań. Jest kontynuatorem prac dawnego Zespołu Rady ŁOIIB ds. Etyki i Ochrony Zawodu.

Zakres działania Zespołu został poszerzony o zagadnienia związane z wypracowywaniem stanowiska ŁOIIB w sprawach prawno-regulaminowych prowadzonych w Izbie Krajowej. Przyjęto zasadę, że Przewodniczący Zespołu jest zarazem przedstawicielem ŁOIIB i członkiem Komisji Prawno-Regulaminowej w Izbie Krajowej.

Począwszy od roku 2005 Zespół będzie się spotykał co najmniej raz w miesiącu, po posiedzeniu Komisji Prawno-Regulaminowej Izby Krajowej, w celu przedyskutowania i przygotowania aktualnych zagadnień na posiedzenia Prezydium i Rady ŁOIIB.

Obecnie w skład Zespołu wchodzi następujące osoby, członkowie Rady ŁOIIB: Piotr Filipowicz – przewodniczący oraz Jacek Kałuska, Barbara Malec, Piotr Parkitny, Adam Różycki i Bogdan Wrzeszcz. W Zespole brak jest przedstawiciela branży elektrycznej, co wymaga uzupełnienia w najbliższym czasie.

W posiedzeniach Zespołu przewiduje się również doraźny udział innych osób, które ze względu na zainteresowanie danym tematem, posiadaną wiedzę lub pełnioną funkcję mogą przyczynić się do podniesienia jakości jego prac. Pierwsze posiedzenie Zespołu, w nowym składzie, odbędzie się w dniu 12 stycznia 2005 roku. Na posiedzeniu omówiony zostanie plan pracy na rok 2005 oraz wniesiony przez kolegów instalatorów problem niekorzystnych zmian w przygotowywanej nowelizacji Prawa budowlanego.

Przewodniczący Zespołu
Piotr Filipowicz

Na koniec 2004 r. na potrzeby Izby wynajmowaliśmy 183,8 m² powierzchni biurowej na V piętrze Łódzkiego Domu Technika, a w biurze zatrudniliśmy 9 osób w ramach 8 i 3/4 etatu.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych

W ubiegłym roku zintensyfikowaliśmy działalność szkoleniową, aby wypełnić jeden z podstawowych obowiązków Izby, jakim jest udzielanie pomocy naszym członkom w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Zorganizowano w sumie 28 szkoleń (w tym 7 na terenie województwa), w których udział wzięło 1008 osób, co daje średnio 36 uczestników na jedno szkolenie.

Nie są to liczby imponujące, biorąc zwłaszcza pod uwagę fakt, że w większości szkoleń uczestniczy grupa naszych członków o ustabilizowanym składzie. To z jednej strony dobrze świadczy o tej małej grupie koleżanek i kolegów, ale z drugiej strony odświeżania bolesną prawdą mówiącą, że ponad 90% członków naszej Izby niewiele robi w tym zakresie.

A przecież powszechnie wiadomo, że aby sprostać konkurencji, która ciągle będzie narastała – zwłaszcza teraz, po przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej – trzeba się nieustannie doksztalać. Co więcej, nie da się tego zrobić jednym skokiem. Potrzebna jest codzienna, systematyczna

praca. Szczególnie polecam cykl wykładów organizowanych pod hasłem „Czwartkowe spotkania na Politechnice”, które dodatkowo stwarzają możliwość bezpośredniego kontaktu z czołowymi specjalistami z zakresu budownictwa. Nie do pogardzenia jest również okazja odwiedzenia – czasami po wielu latach – naszego liczącego już prawie pół wieku Wydziału Budownictwa Lądowego, który w międzyczasie dwukrotnie zmieniał nazwę i obecnie jest Wydziałem Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska. Żelazną zasadą jest bezpłatny udział naszych członków w szkoleniach oraz serwowanie posiłków podczas większości z nich.

Wiadomo również, iż w procesie podnoszenia kwalifikacji zawodowych kluczową rolę może odegrać czytelnictwo dobrych czasopism naukowo-technicznych. W tym zakresie w ubiegłym roku wykonaliśmy kawałek dobrej roboty. Najłatwiej byłoby – do czego nas zresztą zachęcano – zafundować każdemu członkowi naszej Izby bezpłatną prenumeratę „Przeglądu Budowlanego”. Najłatwiej, lecz nie najtaniej i nie najlepiej. Postanowiliśmy zatem dotrzeć z czasopismami naukowo-technicznymi przede wszystkim do osób, które tego nie tylko naprawdę potrzebują, ale i bardzo chcą. A więc do osób, które w tym celu zainwestują nieco swojego czasu i pieniędzy. Okazało się, że w naszej Izbie jest takich koleżanek i kolegów prawie czterystu i że z pewnością warto dla nich zaprenumerować w 2005 roku ponad sześćset egzemplarzy spośród 10 tytułów najpopularniejszych i najlepszych na polskim rynku wydawniczym czasopism naukowo-technicznych.

Do tego rodzaju działalności zaliczyć należy również zakup 140 egzemplarzy interesującego opracowania pt. „Projekt budowlany – Vademecum projektanta i inwestora”, które oferowaliśmy członkom naszej Izby po cenie zdecydowanie niższej od ceny zakupu.

Jako swego rodzaju zwieńczenie procesu budowy infrastruktury służącej podnoszeniu kwalifikacji kadry technicznej budownictwa można potraktować uruchomienie we wrześniu ubiegłego roku Centrum Samokształcenia ŁOIIB.

Dobrze służy również temu celowi prowadzona przez naszą Izbę działalność wydawnicza. Regularnie co 3 miesiące do rąk

Sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Doskonalenia Zawodowego w 2004 r.

Zespół Rady ŁOIIB ds. Doskonalenia Zawodowego działa w 4-osobowym składzie, w 2004 r. dołączył do niego pan Jacek Kałuska.

Działalność Zespołu polega na ustalaniu tematyki i planowaniu cyklu szkoleń z kwartalnym wyprzedzeniem – terminarz szkoleń publikowany jest w „Kwartalniku Łódzkim”. Pracę Zespołu w tym zakresie znacząco wspiera Przewodniczący Rady ŁOIIB, inicjując szkolenia – cykliczne w ramach „Czwartkowych spotkań na Politechnice” oraz inne szkolenia o ważnej tematyce. Organizację szkoleń nadzoruje Zespół, a prowadzi biuro Izby. W przypadku szkoleń w terenie współpracujemy z punktami informacyjnymi.

Na wniosek Zespołu w 2004 r. działające w terenie punkty informacyjne wyposażone zostały w sprzęt informatyczny z niezbędnym oprogramowaniem oraz mają dostęp do Internetu.

1. Szkolenia zawodowe

Dla członków naszej Izby w 2004 r. zorganizowanych zostało 28 szkoleń, w tym 7 szkoleń dwudniowych: 3 z Prawa budowlanego, 2 z elektryki, 1 prawnicze, 1 przeciwwilgociowe.

Ogółem w szkoleniach wzięło udział 1008 osób. Średnia frekwencja na szkoleniu wyniosła 36 słuchaczy, najniższą frekwencję – 5 osób – odnotowano na szkoleniu z Prawa wodnego w Piotrkowie Trybunalskim, najwyższą – 163 osoby – na szkoleniu z Prawa budowlanego w Łodzi.

2. Tematyka

W 2004 r. zaplanowano i zrealizowano przeprowadzenie szkoleń w czterech blokach tematycznych:

- Prawo budowlane – szkolenia przeznaczone dla wszystkich branż; przeprowadzono 9 szkoleń, w tym 6 w terenie i 3 w Łodzi.
- Szkolenia ogólne – szkolenia przeznaczone dla wszystkich branż; zakres: kosztorysowanie, ubezpieczenia, zamówienia publiczne, prawnicze itp.; przeprowadzono 5 szkoleń.
- Spotkania na Politechnice – szkolenia dla branży budowlanej; przeprowadzono 10 szkoleń.
- Szkolenia specjalistyczne – szkolenia dla branż i specjalistyczne, przeprowadzono 4 szkolenia, w tym po 1 z zakresu prawa wodnego i ochrony przed wilgocią oraz 2 dla elektryków.

3. Wnioski

Na podstawie doświadczeń w szkoleniu zawodowym członków naszej Izby zebranych w 2004 r. stwierdza się, iż należy:

- podnieść zainteresowanie członków Izby organizowanymi szkoleniami,
- szkoleniem specjalistycznym objąć wszystkie branże zrzeszone w Izbie,
- przygotowywać szkolenia z zakresów czterech bloków tematycznych,
- uatrakcyjnić tematykę szkoleń w odpowiedzi na zgłaszane zapotrzebowania,
- w ustalaniu tematyki szkoleń współpracować z fachowcami z branż.

*Przewodniczący Zespołu
Grzegorz Ciesliński*

każdego członka ŁOIIB trafia egzemplarz „Kwartalnika Łódzkiego” a w grudniu trafił dodatkowo, niejako na gwiazdkę, kieszonkowy kalendarz na 2005 rok zawierający aktualny tekst ustawy Prawo budowlane, Statutu PIIB oraz Kodeksu Etycznego członków PIIB.

Pomoc udzielana członkom Izby

W roku sprawozdawczym podjęliśmy konkretne działania w celu wdrożenia ustawowego zapisu o prawie członków Izby do korzystania z działalności samopomocowej. W lutym Rada przyjęła stosowny regulamin, a w maju został skompletowany skład Zespołu Rady do spraw Działalności Samopomocowej. Aby dostosować nasz regulamin do regulaminu opracowanego przez Krajową Izbę zrezygnowaliśmy w czerwcu z możliwości udzielania pożyczek. W rezultacie przyznajemy bezzwrotne zapomogi (nie częściej niż raz na 2 lata) członkom naszej Izby znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji finansowej oraz – również bezzwrotne – zapomogi pośmiertne wypłacane rodzinom zmarłych Koleżanek i Kolegów. W ubiegłym roku wpłynęły 44 wnioski o zapomogi a Prezydium Rady na wniosek Zespołu przyznało 38 zapomóg na ogólną kwotę 47 700 zł. Niewykorzystana suma 22 300 zł powiększyła fundusz samopomocowy przewidziany w budżecie Izby na 2005 rok.

Pomocy prawnej członkom Izby udzielają prawnicy, którzy dyżurują w tym celu dwa razy w tygodniu. Cotygodniowe dyżury pełnią również przewodniczący organów oraz funkcyjni członkowie Prezydium Rady.

Realizacja uchwał zjazdowych

Spośród sześciu uchwał podjętych przez poprzedni zjazd, bezpośrednio do Rady była zaadresowana uchwała nr 4 w sprawie siedziby naszej Izby. Czuję się zatem w obowiązku zrelacjonować koleżankom i kolegom czego w tej sprawie dokonano w okresie sprawozdawczym.

1 czerwca 2004 r. został podpisany akt notarialny, na mocy którego Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa weszła w posiadanie zabudowanej nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Północnej 39 o po-

wierzchni 3.162 m² nieobciążonej żadnymi prawami rzeczowymi ograniczonymi, długami, prawami osób trzecich, ani ograniczeniami w rozporządzaniu. Na działce usytuowany jest budynek wzniesiony w 1900 roku na potrzeby „Ochrony dla dziewcząt wyznania mojżeszowego im. Jakuba i Anny małżonków Hertz”. Nieruchomość ta nie figuru-

je w rejestrze zabytków nieruchomości województwa łódzkiego, ale jest objęta ewidencją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz ewidencją gminną i podlega ochronie zgodnie z ustawą z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

7 czerwca 2004 r. Przewodniczący Rady ŁOIIB powołał Zespół Przetargowy w skła-

Sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Członkowskich w 2004 r.

W pierwszych miesiącach 2004 roku Zespół Rady ŁOIIB ds. Członkowskich kontynuował prace w składzie sześciuosobowym. Na III Zjeździe ŁOIIB w dniu 24 kwietnia 2004 r. kolega Grzegorz Rakowski został wybrany przewodniczącym Sądu Dyscyplinarnego i od tej pory Zespół pracował do końca 2004 roku w składzie: Wiesław Sienkiewicz (przewodniczący), Piotr Filipowicz, Grzegorz Cieśliński, Roman Kostyła i Tadeusz Miksa.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 19 posiedzeń, na których rozpatrzono łącznie 824 wnioski koleżanek i kolegów ubiegających się o przyjęcie do ŁOIIB. W IV kwartale okresu sprawozdawczego zaistniała konieczność uporządkowania ewidencji w odniesieniu do części naszych członków. W początkowym okresie istnienia Izby przy rozpatrywaniu wniosków nie była prowadzona informacja na temat uprawnień z podziałem na rodzaj, specjalność i symbol branżowy. Spowodowało to potrzebę ponownego przeanalizowania dokumentacji naszych członków z numerami ewidencyjnymi od 0001 do 0809.

Jeszcze innym problemem była potrzeba przeanalizowania wniosków kolegów, którzy z mocy ustawy Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r. uzyskali uprawnienia w trybie art. 14 ust. 3 pkt. 5 do wykonywania pracy na stanowisku majstra budowlanego. Wszystkie te wnioski pierwotnie załatwione były odmownie. Pismem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa z 11 czerwca 2004 r., adresowanym do Przewodniczących Okręgowych Rad, zdecydowano, że osoby, które miały nadane uprawnienia mistrzowskie w powołanym wyżej trybie mogą na swój wniosek zostać członkami Izby. Spowodowało to potrzebę ponownej analizy 22 wniosków i wystąpienie do Prezydium o wpisanie tych osób na listę członków. Zagadnienie to zostało ostatecznie uregulowane uchwałą nr 147 Prezydium Rady ŁOIIB w dniu 29 grudnia 2004 r.

Zakres problematyki przyjmowania członków i ich funkcjonowania w Izbie ulega ciągłej modyfikacji i jak to wynika z niniejszego sprawozdania, będzie nadal dostosowywany do potrzeb.

*Przewodniczący Zespołu
Wiesław Sienkiewicz*

Sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Działalności Samopomocowej w 2004 r.

Zespół Rady ŁOIIB działał w następującym składzie: przewodnicząca – Danuta Ulańska (Łódź), Grzegorz Cieśliński (Łódź), Ryszard Gierak (Sieradz), Roman Kostyła (Łódź), Adam Różycki (Piotrków Trybunalski) i Henryk Woźniak (Rawa Mazowiecka).

Wnioski o zapomogi zaczęły wpływać w kwietniu 2004 r. Pierwsze posiedzenie Zespołu odbyło się 31 maja, ostatnie – 12 grudnia 2004 r. Zespół pracował więc 7 miesięcy.

W tym czasie rozpatrzono 44 wnioski. Przyznano 38 zapomóg losowych. Rozdysponowano kwotę 47 700 zł. Średnia wysokość zapomogi losowej wyniosła 1 255 zł. W ciągu miesiąca rozpatrywano przeciętnie 6 wniosków, a przyznawano średnio 5 zapomóg.

Zapomogi losowe przyznawano w przypadku trudnych sytuacji finansowych (bezrobocie, zasiłek lub renta członka Izby – jedynego żywiciela wielodzietnej rodziny itp.), nagłej choroby, wypadku. Zapomogi dla rodzin zmarłych kolegów – członków Izby – przyznawano w przypadku, gdy rodziny te zostawały w trudnej sytuacji finansowej lub bez środków na życie. Przyznawano również zapomogi (w uzasadnionych przypadkach) na opłaty składki członkowskiej Izby.

*Przewodnicząca Zespołu
Danuta Ulańska*

dzie: kolega Jerzy Pakuła – przewodniczący, koleżanka Jolanta Orechwo – przedstawicielka Komisji Rewizyjnej ŁOIIB oraz koledzy: Andrzej Kuligowski, Roman Cichosz i Roman Kostyła. Zespół działał w sposób określony w opracowanym i przyjętym

przez Krajową Radę „Regulaminie dokonywania zakupów, zlecenia dostaw i świadczenia usług na rzecz Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa”. Jeszcze w czerwcu Zespół Przetargowy zorganizował i rozstrzygnął przetarg na wykonanie projektu budow-

lanego i wykonawczego remontu budynku przy ul. Północnej 39, a zwycięska firma projektowa wywiązała się ze swojego zadania na tyle szybko, iż już 23 sierpnia 2004 r. otrzymaliśmy pozwolenie na budowę dotyczące robót budowlanych wykonywanych w związku z adaptacją budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Jeszcze w sierpniu został ogłoszony przetarg nieograniczony, do którego przystąpiło 5 firm budowlanych. 20 września 2004 r. przetarg został rozstrzygnięty, a 11 października nastąpiło podpisanie z przedsiębiorstwem „DEKORUM-BUD” umowy na wykonanie wszystkich robót w terminie do końca lipca 2005 r., przy czym roboty wewnątrz budynku (z wyjątkiem piwnic) zostaną zakończone do 15 maja 2005 r.

Dokumentacja projektowa przewiduje, że po zrealizowaniu wszystkich robót budynki będzie spełniał wymagania stawiane przez przepisy techniczno-budowlane współczesnym obiektom administracyjno-biurowym (brakować będzie tylko windy). Jednocześnie – zgodnie z sugestią konserwatora zabytków – zarówno elewacja budynku jak i jego otoczenie odzyska swój pierwotny wygląd z pierwszych lat XX wieku. Wymaga to m.in. odtworzenia ogrodożenia frontowego nieruchomości, z czym mamy poważne problemy, ponieważ na terenie naszej działki wzdłuż jej zachodniej granicy usytuowana jest droga, z której – bez zgody właściciela – korzystają mieszkańcy bloków położonych przy ul. Sterlinga 2/4 oraz przy ul. Północnej 37. Brak dobrej woli ze strony zarządców tych budynków skutkuje faktycznym ograniczeniem prawa do dysponowania naszą własnością, przez co m.in. zostaliśmy zmuszeni do przerwania robót po wykonaniu ogrodożenia od strony wschodniej oraz prawie całego ogrodożenia frontowego (bez jednego przęsła).

W listopadzie 2004 r. Krajowa Izba udzieliła nam pożyczki w wysokości 500 000 zł na cele związane z realizacją inwestycji własnej ŁOIIB.

W roku sprawozdawczym realizowaliśmy nie tylko uchwały ostatniego Zjazdu; pamiętaliśmy również o uchwałach zjazdów wcześniejszych, np. o uchwale nr 4 II Zjazdu ŁOIIB

Sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Integracji z Krajami UE w 2004 r.

W dniu 28 lutego 2004 r. w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbyło się spotkanie członków Zespołu Rady ŁOIIB ds. Integracji z Krajami Unii Europejskiej. Obecni byli: Roman Kostyła (przewodniczący), Jan Izydorczyk i Krzysztof Stelągowski

Zebranie dotyczyło dalszej pracy w Zespole, w warunkach gdy po ogłoszeniu w czerwcu 2003 r. wyników referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej sprawa integracji została przesądzona.

Zebrani uznali, że pracując w tym nielicznym składzie, dysponując wtórnymi źródłami informacji i skromnymi środkami przekazu wiedzy na temat integracji, nie są w stanie zaktywizować środowiska inżynierskiego bardziej niż uczyniły to publiczne instytucje i media opowiadające się za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Na tym zebranie zakończono.

*Przewodniczący Zespołu
Roman Kostyła*

Sprawozdanie z działalności Zespołu Rady ŁOIIB ds. Zamówień Publicznych w 2004 roku

Działalność Zespołu ds. Zamówień Publicznych zainicjowana została w III kwartale 2004 r. Do pracy w Zespole zgłosili się Koledzy z Rady ŁOIIB:

1. Jan Stocki . . . . . (budownictwo dróg i mostów)
2. Kazimierz Jakubowski . . . (instalacje elektryczne)
3. Krzysztof Stelągowski . . . (instalacje sanitarne)
4. Jerzy Krawczyk . . . . . (budownictwo wodno-melioracyjne)
5. Roman Kostyła . . . . . (instalacje gazowe i c.o.)

W grudniu 2004 na nieformalnym spotkaniu ww. osób ustalono, że pierwsze spotkanie członków Zespołu może odbyć się w styczniu 2005 r. Zaproponowałem spotkanie w dniu 17 stycznia 2005 r.

*Przewodniczący Zespołu
Roman Kostyła*

Sprawozdanie z pracy w Radzie do spraw bezpieczeństwa pracy w budownictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi w 2004 r.

Delegatem Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa do Rady zostałam w II półroczu 2004 r.

Jedynę posiedzenie Rady odbyło się 8 grudnia 2004 r. Wręczono na nim laureatom konkursu „Bezpieczna budowa” 2004 roku nagrody Okręgowego Inspektora Pracy. Został również znowelizowany Regulamin Rady jako organu konsultacyjno-doradczego działającego przy OIP w Łodzi oraz przyjęty program działania na 2005 rok. Z przeprowadzonej dyskusji wyłaniał się podstawowy wniosek, żeby działalność Inspekcji Pracy poprzez szkolenia, kontrole i inne formy działania nakierowana była głównie na prewencję, a mniej na likwidację skutków wypadków i karanie.

Okręgowy Inspektor Pracy zaprosił mnie na spotkanie w lutym 2005 r. w celu omówienia form skutecznej współpracy pomiędzy OIP a ŁOIIB. Po powyższych ustaleniach zamierzam zaproponować tekst informacji o pracy Rady w „Kwartalniku Łódzkim”.

*Delegat ŁOIIB
Barbara Malec*

dotyczącej tworzenia punktów informacyjnych na terenie województwa. Obok działających od 2003 roku punktów informacyjnych w Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu, Kutnie i Wieluniu doprowadziliśmy do utworzenia tego typu placówek w Skierniewicach (od 10 lutego), Tomaszowie Mazowieckim (od 4 maja) oraz w Bełchatowie (od 2 sierpnia). Są one sukcesywnie wyposażane oraz doposażane i mają szansę stać się ośrodkami ułatwiającymi wzajemne kontakty członków naszej Izby z terenu danego miasta czy też powiatu.

Współpraca z innymi organizacjami

Ważnym wydarzeniem było podpisanie w dniu 15 stycznia 2004 r. porozumienia o współpracy pomiędzy ŁOIB a dwunastoma Oddziałami Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych działających na terenie Łodzi i województwa łódzkiego w obszarze szeroko rozumianego budownictwa. W uroczystości wzięli udział prezesi 8 stowarzyszeń, a porozumienie formalnie weszło w życie dopiero 16 września po jego podpisaniu przez ostatniego z 13 sygnatariuszy. Fakt ten nie przeszkodził nam w całorocznej dobrej współpracy, zwłaszcza z Oddziałami Łódzkimi PZITB oraz SEP, a tak się złożyło, że stowarzyszenia te w 2004 roku obchodziły swoje jubileusze 70-lecia oraz 85-lecia. Liczymy, że połączenie tak długiej tradycji funkcjonowania stowarzyszeń z siłą i dynamiką naszej Izby przyniesie dobre rezultaty, np. w postaci podniesienia rangi naszego pięknego zawodu, a jednocześnie wpłynie pozytywnie na sytuację kadry technicznej budownictwa regionu łódzkiego.

W marcu 2004 r. zastępca dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego zaprosił przedstawicieli naszej Izby oraz ŁOIA na spotkanie poświęcone omówieniu działań zmierzających do podniesienia jakości projektów budowlanych. Po dyskusji uczestnicy spotka-

nia uznali za celowe zawarcie porozumienia o współpracy, którego tekst jest jeszcze w trakcie uzgodnień. Dwa razy do roku organizujemy w siedzibie Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego uroczystość wręczenia decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych osobom, które pomyślnie przeszły przez wszystkie szczeble postępowania kwalifikacyjnego przeprowadzanego przez Komisję Kwalifikacyjną naszej Izby. Z satysfakcją stwierdzam, że Wojewoda Łódzki za każdym razem bierze udział w tej uroczystości, podnosząc tym samym jej rangę.

Dobra współpraca z Wydziałem Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej zaowocowała w ubiegłym roku przede wszystkim wspólną organizacją w dniach 23-25 września 2004 r. pierwszej Międzynarodowej Konferencji „PRO-REVITA Łódź 2004” poświęconej problemom rewitalizacji przemysłowych struktur urbanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania dziedzictwa kultury technicznej. Działalność tę potraktowaliśmy również jako pomoc udzieloną władzom miasta Łodzi w celu rozwiązania trudnego problemu będącego skutkiem nieuniknionej restrukturyzacji przemysłu włókienniczego.

Odnotować należy bieżącą, niekoniuminaturalną współpracę z Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego, polegającą przede wszystkim na regularnych spotkaniach roboczych oraz na udziale przewodniczącego Rady ŁOIB w organizowanych dwukrotnie w ciągu roku spotkaniach z Powiatowymi Inspektorami Nadzoru Budowlanego.

Nie mogę w dorocznym sprawozdaniu pominąć ważnego dla naszej Izby wydarzenia, jakim była wizyta w Łodzi Prezesa Krajowej Rady PIIB prof. Zbigniewa Grabowskiego, który wziął również udział w 27. posiedzeniu Prezydium Rady ŁOIB w dniu 28 stycznia 2004 r.

Inna działalność

Obowiązująca od 11 lipca 2003 r. ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym upoważnia marszałka województwa, starostę oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta do powoływania wojewódzkich, powiatowych bądź gminnych komisji urbanistyczno-architektonicznych. Te organy doradcze powinny co najmniej w połowie składać się z osób rekomendowanych przez branżowe stowarzyszenia oraz samorządy zawodowe. Rada rekomendowała wszystkich członków naszej Izby, którzy zgłosili akces do pracy w wyżej wymienionych komisjach, posługując się stosownym regulaminem, którego treść została opublikowana w „Kwartalniku Łódzkim” nr II/2004(3).

2 marca 2004 r. weszła w życie ustawa z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, która m.in. upoważniła Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych do prowadzenia listy arbitrów rozpatrujących odwołania od oddalenia lub odrzucenia protestów wnoszonych w postępowaniach o udzielenie zamówień. Na wniosek przewodniczącego Rady ŁOIB Prezes UZP decyzją z 6 października 2004 r. postanowił wpisać Łódzką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa na listę organizacji zrzeszających wykonawców uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, a Rada rekomendowała spośród członków naszej Izby wszystkich chętnych do pełnienia funkcji arbitra UZP, którzy w odpowiednim czasie złożyli stosowne dokumenty.

Ponadto, doceniając wagę tej problematyki, Rada w dniu 2 czerwca 2004 r. powołała Zespół do spraw Zamówień Publicznych.

Andrzej B. Nowakowski
Przewodniczący Rady ŁOIB

Sprawozdanie z działalności Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIB w 2004 roku

Komisja Kwalifikacyjna Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w 2004 r. kontynuowała pracę w składzie wybranym na pierwszym zebraniu w dniu

8 maja 2002 r. W pierwszych dniach grudnia 2004 r. zmarł kolega Stanisław Wójcik i skład Komisji Kwalifikacyjnej zmniejszył się do 12 osób.

Do głównych zadań Komisji Kwalifikacyjnej należy prowadzenie postępowań kwalifikacyjnych oraz przeprowadzanie egzaminów na uprawnienia

budowlane i wydawanie decyzji o ich nadaniu.

W 2004 r. odbyły się dwie sesje egzaminacyjne, tzn. wiosenna i jesienna. Egzaminy testowe i ustne w sesji wiosennej odbywały się w dniach 25 maja – 1 czerwca 2004 r., natomiast w sesji jesiennej od 23 do 30 listopada 2004 r. Obie sesje były poprzedzone czteromiesięcznym okresem przyjmowania i kompletowania wniosków oraz niezbędnych dokumentów kandydatów do uzyskania uprawnień budowlanych, a także procesem kwalifikacji zakończonym uchwałą Komisji Kwalifikacyjnej o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia do egzaminu. W całym procesie postępowania kwalifikacyjnego przestrzegano procedur wynikających z regulaminów normalizujących pracę Komisji Kwalifikacyjnej.

Zgodnie z „Regulaminem powoływania członków zespołów kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych” na sesję wiosenną i jesienną zostały powołane cztery zespoły kwalifikacyjne w składach dostosowanych do przydzielonych im specjalności. Zespoły te pracowały w składach czteroosobowych, łącznie z sekretarzem zespołu powoływanym spośród pracowników biura ŁOIB.

Na sesję wiosenną i jesienną powołano 5 zespołów egzaminacyjnych w składach odpowiednich do przydzielonych im specjalności. W sesji wiosennej w egzaminach uczestniczyło 26 egzaminatorów, w tym 12 członków OKK i 14 z listy egzaminatorów OKK oraz 5 sekretarzy zespołów egzaminacyjnych. W sesji jesiennej w egzaminach uczestniczyło 23 egzaminatorów, w tym 7 członków OKK i 16 z listy egzaminatorów OKK oraz 5 sekretarzy zespołów egzaminacyjnych.

Wyniki egzaminu oraz statystyka przeprowadzonych w 2004 r. egzaminów zostały ujęte w tabeli obok.

W poszczególnych specjalnościach występowały różne zakresy uprawnień budowlanych. W sesji wiosennej wnioski na uzyskanie uprawnień złożono na 22 zakresy uprawnień budowlanych, natomiast w sesji jesiennej – na 23. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna przygotowała, na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIB, dla poszczególnych specjalności i zakre-

sów uprawnień budowlanych odpowiednie testy, natomiast pytania oraz zestawy tych pytań na egzamin ustny przygotowali uprawnieni członkowie OKK, korzystając z Centralnego Zasobu Pytań Egzaminacyjnych. W dwóch terminach odbyły się posiedzenia Specjalistycznego Zespołu Kwalifikacyjnego Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIB w celu sprawdzenia kompletności wniosków i rozmów z zainteresowanymi kandydatami do nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego.

Bieżąca działalność Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIB to 5 posiedzeń plenarnych, 10 posiedzeń prezydium OKK, przyjęcie 14 uchwał oraz 11 zarządzeń Przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIB w sprawach organizacji sesji egzaminacyjnych oraz posiedzeń Specjalistycznego Zespołu Kwalifikacyjnego.

W 2004 r. zarejestrowano 540 książek praktyki zawodowej. Obsługa w tym zakresie wymagała dużego zaangażowania pracowników biura ŁOIB obsługujących OKK oraz Przewodniczącego OKK. Rejestracja książek praktyki zawodowej wymaga indywidualnego rozpatrzenia składanego wniosku, w szczególności odnośnie do posiadanego wykształcenia niezbędnego do rozpoczęcia praktyki zawodowej w odpowiedniej lub pokrewnej do wykształcenia specjalności.

Bardzo odpowiedzialną i angażującą częścią działalności Komisji Kwalifikacyjnej jest obsługa członków ŁOIB w zakresie interpretacji posiadanych uprawnień budowlanych lub możliwości ich rozszerzenia. Uprawnienia budowlane posiadane

przez członków ŁOIB zostały nadane w oparciu o różne wersje Prawa budowlanego, tzn. aktualnego w czasie wydania decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych. Jest to działalność ciągła i bardzo absorbująca przewodniczącego OKK oraz prawników obsługujących Komisję Kwalifikacyjną. Przewodniczący OKK uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Rady ŁOIB oraz posiedzeniach Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej z udziałem przewodniczących OKK.

Na rozmowy z przewodniczącym OKK (który ma stały dyżur w poniedziałki w godzinach 15.00-17.00) zgłaszają się głównie członkowie ŁOIB zainteresowani omówieniem zakresu posiadanych uprawnień budowlanych, a także kandydaci do uzyskania uprawnień budowlanych, w sprawach związanych z ich uzyskaniem.

Bieżącą obsługę administracyjną zapewniali w 2004 r. dwaj pracownicy ŁOIB z wykształceniem prawniczym, w niepełnym wymiarze czasu pracy, ponieważ obciążeni byli również innymi zadaniami. Pogodzenie tych dość szerokich zakresów obowiązków rzutowało na możliwości przestrzegania terminów wiążących działalność KK. W tej sytuacji należy pozytywnie ocenić zaangażowanie w załatwienie spraw bez zbędnej zwłoki, zarówno pracowników biura ŁOIB jak i członków Komisji Kwalifikacyjnej realizujących przydzielone przez przewodniczącego OKK zadania.

*Przewodniczący
Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIB
Wacław Sawicki*

Specjalność	Liczba osób zakwalifikowanych do egzaminu	Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu	Liczba osób, które zdały egzamin	% udział osób, które zdały egzamin
architektoniczna	6	4	4	100,0
konstrukcyjno-budowlana	101	94	85	90,4
drogowa	18	17	10	58,8
mostowa	3	3	3	100,0
instalacyjna-elektryczna	30	23	17	73,9
instalacyjna-sanitarna	32	25	25	100,0
Razem w 2004 r.	190	166	144	86,7

Sprawozdanie z działalności Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB w 2004 r.

W 2004 r. Sąd Dyscyplinarny działał w 12-osobowym składzie.

Od 1 stycznia 2004 r. do 23 kwietnia 2004 r. nie odbyła się żadna rozprawa ani żadne zebranie składu, tak więc sprawozdanie obejmuje okres od 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2004 r.

Sąd w pełnym składzie spotkał się dwa razy, na spotkaniu omawiano aktualne problemy związane z działalnością Sądu oraz przeprowadzono analizę aktualnych spraw.

Przewodniczący Sądu uczestniczył w dwóch szkoleniach zorganizowanych przez Krajowy Sąd Dyscyplinarny, zastępca przewodniczącego w jednym. Członkowie Sądu uczestniczyli w jednym szkoleniu zorganizowanym przez Radę ŁOIIB w październiku w Uniejowie.

Do Sądu zostało skierowanych przez Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej 10 spraw (z tytułu odpowiedzialności zawodowej 7 spraw, z czego zakończono jedną upomnieniem, 2 umorzono z uwagi na przedawnienie, 4 postępowania są w toku). Z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej zostały skierowane 3 sprawy, z czego 1 zakończono upomnieniem, 2 postępowania są w toku. Do prowadzenia spraw byli wyznaczeni kolejno poszczególni członkowie Sądu; członek składu sędziowskiego w poprzedniej sprawie może zostać przewodniczącym składu orzekającego w następnej.

Sąd i Rzecznik otrzymali w „Kwartalniku Łódzkim” stałą rubrykę, gdzie koledzy pracujący w tych organach mogą przedstawiać pozostałym członkom Izby ciekawe sprawy,

którymi się zajmowali – taka sprawę przedstawiono w nr. III/04 naszego czasopisma.

Jako przewodniczący Sądu pełniłem sumiennie dyżury w biurze Izby, muszę jednak z przykrością stwierdzić, że nie ma zainteresowania działalnością Sądu wśród członków Izby. Zorganizowałem biuro Sądu, zostały zakupione kodeksy: pracy, cywilny oraz książki związane z prawem budowlanym.

Współpraca Sądu z Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej i jego zastępcami układała się dobrze, również z biurem Izby poprawnie.

*Przewodniczący
Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB
Grzegorz Rakowski*

Sprawozdanie z działalności Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB w 2004 roku

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa działa w składzie: Krzysztof Kopacz (Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej) oraz zastępcy – Beata Ciborska, Zofia Kosz-Koszevska, Zbigniew Chortyński, Wojciech Hanuszkiewicz i Jan Lisowski.

W okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2004 r. przedmiotem działalności Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa było łącznie 16 spraw, zarówno z zakresu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, jak i odpowiedzialności dyscyplinarnej. Wnioski o rozpoznanie przez Rzecznika poszczególnych spraw oraz wnioski o wszczęcie odpowiedniego postępowania pochodziły od organów nadzoru budowlanego i od osób fizycznych.

We wspomnianym wyżej okresie do Rzecznika wpłynęło 16 spraw. Z tej liczby 12 spraw zostało zakończonych, w tym:

- 3 sprawy zakończyły się sporządzeniem 6 wniosków o ukaranie, z tym, że w jednej sprawie wniosek sporządził PINB, ale wymagał on uzupełnienia przez Rzecznika,
- 2 sprawy zostały przekazane bezpośrednio do Sądu Dyscyplinarnego – wnio-

ski PINB, których ze względu na termin przedawnienia Rzecznik nie był w stanie uzupełnić,

- 5 spraw zostało umorzonych, postępowania wyjaśniające nie dały dowodów na poparcie zarzutów wskazanych we wnioskach i skargach,
- 1 sprawa była przedawniona w chwili wpłynięcia wniosku do Rzecznika,
- 1 sprawa została pozostawiona bez rozpoznania po bezskutecznym wezwaniu do uzupełnienia wniosku.

W 4 sprawach nadal prowadzone są czynności, przy czym w jednej ze spraw sporządzane jest postanowienie o umorzeniu – postępowanie wyjaśniające nie doprowadziło do uzyskania dowodów na poparcie skargi. W jednej sprawie PINB nie reaguje na wystąpienia Rzecznika o uzupełnienie dokumentów.

Ponadto, w zestawieniu nie ujęto sprawy przekazanej zgodnie z właściwością miejscową do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Pomorskiej OIIB. W jednej ze spraw pokrzywdzona złożyła zażalenie od postanowienia o umorzeniu postępowania, które nie zostało przekazane do Rzecznika ŁOIIB.

Sprawy są prowadzone bezpośrednio przez Rzecznika albo przez jego wyznaczonych Zastępców.

Należy zwrócić uwagę na dwa niepokojące zjawiska:

- wnioski o ukaranie w trybie odpowiedzialności zawodowej, sporządzane przez Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego, nie zawierają wszystkich obligatoryjnych elementów wskazanych w art. 97 Prawa budowlanego, z tego też względu konieczne jest uzupełnianie postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika przed skierowaniem wniosku do Sądu Dyscyplinarnego, co z kolei ograniczone jest terminem przedawnienia;
- skargi osób fizycznych kierowane do Rzecznika są w istocie środkami mającymi nakłonić strony umów cywilnoprawnych do wykonania zobowiązań umownych, w wyniku czego Rzecznik poświęca czas na zajmowanie się sprawami quasi-cywilnymi zamiast zawodowymi i dyscyplinarnymi.

*Rzecznik
Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB
Krzysztof Kopacz*

Nowa siedziba ŁOIIB

Przy pracach remontowych trudno jest dokładnie przewidzieć ich zakres i tak też się stało w przypadku robót wykonywanych w związku z dostosowaniem wiekowego budynku (rocznik 1900!) przy ul. Północnej 39 na siedzibę Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa (poniżej prezentujemy otrzymane od pana Ryszarda Bonisławskiego zdjęcie pierwotnej elewacji budynku oraz ogrodzenia frontowego). Na szczęście, mamy dobrego wykonawcę, który dzielnie stawia czoło wszelkim trudnościom i niespodziankom. Skompletowana została już ekipa inspektorów nadzoru inwestorskiego. W specjalności instalacyjnej funkcję tę pełni mgr inż. Grzegorz Kufel a w specjalności elektrycznej – mgr inż. Tomasz Szumacher.

Firma „DEKORUM-BUD” zobowiązała się zakończyć do 30 marca br. wszystkie roboty

wewnętrzne na parterze oraz w połowie pomieszczeń zlokalizowanych na pierwszym piętrze. Ponieważ wystarczyłoby to na razie na potrzeby biura Izby, planujemy po zakończeniu pierwszego etapu wystąpić o pozwolenie na użytkowanie wspomnianej części budynku. Nie wiemy, na ile jest to realne, albowiem od 1 stycznia br. obowiązują dość restrykcyjne przepisy w tym zakresie, a sam proces uzyskania pozwolenia na użytkowanie jest długi i skomplikowany. Załatwienie spraw formalnych może potrwać nawet do sześciu tygodni, a stosowna decyzja administracyjna musi się jeszcze uprawomocnić. W związku z tym obecnie niemożliwe jest w miarę precyzyjne określenie terminu zmiany siedziby naszej Izby. Zrobimy wszystko, aby stało się to jak najprędzej, ale wiele wskazuje na to, że przeprowadzka na ul.

Północną 39 najprawdopodobniej nastąpi nie wcześniej niż w maju br.

Nie możemy, niestety, dokończyć odtwarzania ogrodzenia zewnętrznego terenu nieruchomości (pozostała do wykonania strona zachodnia oraz mała część ogrodzenia frontowego). Podstawową przyczyną takiego stanu rzeczy wydaje się być brak dobrej woli zarządców budynków położonych przy ul. Północnej 37 oraz przy ul. Sterlinga 2/4. W rezultacie nadal mieszkańcy dwóch bloków oraz użytkownicy zlokalizowanych tam garaży bezprawnie użytkują drogę przebiegającą wzdłuż zachodniej granicy działki należącej do Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa (szerzej na ten temat piszemy obok, na str. 15-16).

Andrzej B. Nowakowski

Fotografia Ochrony dla Dziewcząt Wyznania Mojżeszowego im. Jakuba i Anny Matłonków Hertz umieszczona na pocztówce sprzed 1904 roku

„Sprawa” drogi przy ul. Północnej 39

Relacjonując w dwóch ostatnich numerach „Kwartalnika Łódzkiego” postępy prac związanych z modernizacją budynku przy ul. Północnej 39 na siedzibę naszej Izby wspomniałem nieco o problemach związanych z odtworzeniem pierwotnego ogrodzenia nieruchomości, którą nabyliśmy 1 czerwca 2004 r. Czyniłem to w sposób zwięzły i oględny, mając przy tym wątpliwości, czy należy członków Izby informować o kłopotach dnia codziennego, których w tym przypadku obiektywnie być nie powinno, a które niewiele mają wspólnego z działalnością statutową korporacji zawodowej inżynierów budownictwa.

Ponieważ jednak osoby zainteresowane bezprawnym korzystaniem z naszej nieruchomości posunęły się do oczerniania na łamach prasy (*vide*: „Gazeta Wyborcza” z 24 stycznia 2005 r.) dobrego imienia Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa – poczułem się zmuszony do bardziej szczegółowego opisu całej sprawy.

Jeszcze w maju 2004 r. przed podpisaniem aktu notarialnego zaniepokoił nas fakt, iż z drogi prowadzącej do jednej z dwóch bram przylegających z obu stron do budynku, a usytuowanych w odległości ok. 40 m. od ulicy Północnej – korzystają również mieszkańcy budynków położonych przy ul. Północnej 37 i przy ul. Sterlinga 2/4.

Jednak po wyjaśnieniach sprzedającego, popartych okazaniem księgi wieczystej bez żadnych wpisów w działach III i IV oraz po przeprowadzeniu w terenie wizji lokalnej, pozbyliśmy się wszelkich wątpliwości i zakupiliśmy – jak to ujęto w akcie notarialnym – „nieruchomość o powierzchni 3162 m² nie obciążoną żadnymi prawami rzeczowymi ograniczonymi, długami, prawami osób trzecich, ani ograniczeniami w rozporządzaniu”.

Już na początku czerwca 2004 r. zarządcy obu budynków mieszkalnych sąsiadujących od strony zachodniej z naszą działką, czyli Administracja Nieruchomościami Łódź-Śródmieście „Kamińskiego” i Łódz-

ka Spółdzielnia Mieszkaniowa, zostały pisemnie poproszone o zapewnienie w trybie pilnym mieszkańcom obu bloków niezależnego dostępu do drogi publicznej – wymaganej przez art. 5 ust. 1 pkt. 9 ustawy Prawo budowlane. Postulowany przez nas termin trzymiesięczny (do 31 sierpnia ubiegłego roku), został w lipcu 2004 r. przedłużony do końca 2004 r. pod warunkiem przedstawienia przez władze ŁSM harmonogramu działań zmierzających do zbudowania w tym terminie drogi dojazdowej omijającej teren naszej nieruchomości.

Takiego harmonogramu się nie doczekaliśmy, otrzymując w zamian szereg pism, w tym – do naszej wiadomości – pismo z 22 września ubiegłego roku skierowane do Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Łodzi zawierające sprzeciw do decyzji nr UA.III-A/1072/04 z 23 sierpnia 2004 r. Prezydenta Miasta Łodzi zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej ŁOIBB pozwolenia na budowę obejmującego wykonanie robót polegających na dostosowaniu budynku byłej Ochronki dla Dziewcząt Wyznania Mojżeszowego im. Jakuba i Anny Hertz dla potrzeb biurowych Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa wraz z ogrodzeniem frontowym oraz pochylnią dla osób niepełnosprawnych. Natomiast 9 grudnia 2004 r. Łódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa poinformowała Wydział Urbanistyki i Architektury UMŁ, że pismo z 22 września 2004 r. jest odwołaniem od decyzji Prezydenta Miasta Łodzi nr UA.III-A/1072/04 z 23 sierpnia 2004 r.

12 stycznia 2005 r. Wojewoda Łódzki decyzją nr 4/2005, traktowaną jako ostateczna, postanowił umorzyć postępowanie odwoławcze, a w uzasadnieniu m.in. napisał, że „wnosząca odwołanie Łódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa nie jest stroną postępowania w rozumieniu art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego i w sprawie tej nie ma interesów chronionych przez prawo”.

Gwoli sprawiedliwości trzeba dodać, że zarządcy obu nieruchomości poczynili pojedyncze kroki zmierzające do rozwią-

zania problemu. I tak AN Łódź-Śródmieście „Kamińskiego” 17 sierpnia 2004 r. zwróciła się do naszej Izby z prośbą o nieodpłatne udostępnienie mapy geodezyjnej do celów projektowych, na co (w piśmie z 23 sierpnia 2004 r.) wyraziliśmy zgodę. Natomiast zarząd Łódzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej zwrócił się 22 listopada 2004 r. do Wydziału Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi z prośbą o „użyczenie części działki nr 2/9 z przeznaczeniem na drogę dojazdową do budynku ŁSM znajdującego się na działce 2/5”.

Odpowiedź, jakiej w ekspresowym tempie (pismo GM.VI.72243-1156/04 z 25 listopada 2004 r.) udzielił zastępca dyrektora tego wydziału, warta jest zacytowania w całości: „...Wydział Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi informuje, iż istnieje już urządzony wjazd do Państwa działki nr 2/5. Dojazd ten przebiega przez działkę nr 2/9 – stanowiącej własność Gminy oraz działkę nr 5 – będącą własnością podmiotu prywatnego. Wobec powyższego Wydział Gospodarowania Majątkiem proponuje, abyście Państwo wystąpili o ustanowienie służebności drogi koniecznej do Wydziału Geodezji, Katastru i Inwentaryzacji Urzędu Miasta Łodzi (odnośnie działki nr 2/9) oraz do właściciela działki nr 5.”

W celu lepszego rozeznania sytuacji przytaczamy rysunek zawierający fragment kopii mapy prawnej terenu nieruchomości ŁOIBB oraz nieruchomości sąsiednich.

W październiku 2004 r. ruszyły nie tylko prace wewnątrz budynku, ale również związane z odtworzeniem ogrodzenia frontowego. W połowie grudnia gotowe było ogrodzenie boczne od strony wschodniej oraz prawie całe ogrodzenie frontowe bez ostatniego przęsła położonego u wylotu tymczasowej drogi, z której, jak dotąd, korzystają mieszkańcy sąsiednich nieruchomości. Zostaliśmy zatem zmuszeni do przerwania robót ogrodzeniowych z nadzieją, że wiosną będą mogły zostać dokończone, a w celu dopełnienia przewidzianych prawem formalności złożyliśmy 12 stycznia 2005 r. zgłoszenie robót budowlanych polegających na budowie uzupełnienia ogrodzenia nieruchomości Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa przy ul. Północnej

39 w Łodzi o ogrodzenie wzdłuż granicy zachodniej działki nr 5 w obrębie S-2.

25 stycznia 2005 r. otrzymaliśmy (datowaną na 18 stycznia 2005 r.) decyzję nr IV.RUB.7354/1/2005, na mocy której Prezydent Miasta Łodzi zgłasza sprzeciw w sprawie zgłoszonych robót budowlanych oraz nakłada obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę obejmującego ww. roboty polegające na budowie uzupełniającego ogrodzenia posesji przy ul. Północnej 39 wzdłuż granicy zachodniej. Od tej decyzji złożyliśmy 31 stycznia 2005 r. (datowane na 28 stycznia br.) odwołanie skierowane do Wojewody Łódzkiego, przytaczając w obszernym uzasadnieniu m.in. argument, że nasza Izba jako właściciel nieruchomości nie może ponosić konsekwencji niedopełnienia przez właścicieli i zarządców sąsiadujących nieruchomości obowiązków wynikających z odpowiednich przepisów prawa, takich jak np. obowiązek zapewnienia dostępu do drogi publicznej.

Staralem się powyżej przedstawić ważniejsze fakty, jakie zaistniały od momentu nabycia nieruchomości położonej przy ul. Północnej 39 z przeznaczeniem na docelową siedzibę naszej Izby. Wydaje się, że należy również przedstawić stanowisko Prezydium Rady ŁOIIB, którego członkowie już na początku dostrzegli problem polegający na niedopełnieniu przez właścicieli i zarządców sąsiednich nieruchomości – wynikającego z art. 5 ust. 1 pkt. 9 ustawy Prawo budowlane – obowiązku zapewnienia

nia dostępu do ulicy Północnej mieszkańcom budynków zlokalizowanych przy ul. Północnej 37 oraz przy ul. Sterlinga 2/4.

Problem ten Prezydium starało się rozwiązać na zasadzie stosunków dobrosąsiedzkich, dając zainteresowanym czas do końca 2004 roku, czyli prawie 7 miesięcy. W okresie tym można było chociażby przełożyć istniejącą drogę ułożoną z trylinki (którą nadal chcemy oddać nieodpłatnie) poza teren naszej nieruchomości. Również warunki atmosferyczne sprzyjały temu przedsięwzięciu; temperatury dodatnie panowały do połowy stycznia 2005 r. z małą przerwą w listopadzie 2004 r.

Niestety, z a b r a k ł o d o b r e j w o - l i drugiej strony. Okazało się przy tym, że stronę tę tworzy kilka podmiotów, a mianowicie:

- Gmina Łódź, jako właściciel działki nr 2/9;

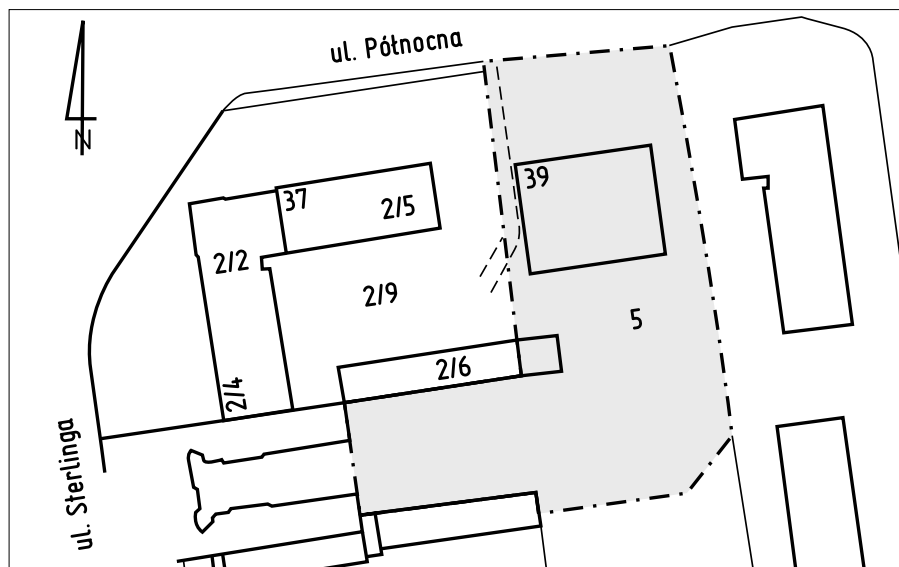
- Wspólnota Mieszkaniowa budynku przy ul. Sterlinga 2/4, która jest właścicielem działki nr 2/2 (mniejszościowym udziałowcem tej wspólnoty jest Gmina Łódź);
- Łódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa, która jest właścicielem działki nr 2/5 znajdującej się pod budynkiem przy ul. Północnej 37;
- właściele kompleksu garaży usytuowanego na działce nr 2/6.

Po upływie terminu wyznaczonego na dzień 31 grudnia 2004 r., Prezydium Rady ŁOIIB będzie podejmować działania zmierzające do terminowego zakończenia prac związanych z dostosowaniem budynku przy ul. Północnej 39 na potrzeby biurowe naszej Izby wraz z odtworzeniem pierwotnego ogrodzenia tej nieruchomości.

Prezydium Rady z całą mocą podkreśla fakt, iż przystosowując budynek byłej ochronki na siedzibę Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa nie tylko stwarzamy dobre warunki lokalowe członkom i pracownikom naszej Izby, lecz również przywracamy miastu – objęty ewidencją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz ewidencją gminną – obiekt z 1900 roku, który po odtworzeniu jego wyglądu pierwotnego będzie ozdobą tej części Łodzi.

Niezbędne prace finansujemy z własnych środków; nikogo nie prosimy o pomoc. Wystarczy nam nie przeszkadzać!

*W imieniu Prezydium Rady ŁOIIB
Andrzej B. Nowakowski
Przewodniczący Rady*

Mapa prawna m.in. nieruchomości ŁOIIB przy ul. Północnej 39 (działka nr 5)
(przerwaną kreską zaznaczono trasę dojazdową do sąsiednich nieruchomości)

Aprobaty techniczne

Od początku funkcjonowania kącika „Czytając ustawę” konsekwentnie zachęcam PT Czytelników do lektury aktów prawnych związanych z działalnością zawodową inżynierów budownictwa. Jedną z dróg prowadzących do tego celu może być prezentowanie interesujących fragmentów najnowszych ustaw lub rozporządzeń okołoustawowych, co niniejszym czynię.

24 grudnia 2004 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 8 listopada 2004 r. w sprawie aprobat technicznych oraz jednostek organizacyjnych upoważnionych do ich wydawania (Dz. U. z 23 listopada 2004 r. nr 249, poz. 2497). Tym samym straciło moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 5 sierpnia 1998 r. w sprawie aprobat i kryteriów technicznych oraz jednostkowego stosowania wyrobów budowlanych (Dz. U. nr 107, poz. 679 z późn. zm.). Jest to kolejne, piąte rozporządze-

nie, jakie ukazało się po 1 maja 2004 r. w związku z ustawą z 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. nr 92, poz. 881), którym to rozporządzeniem – obok przede wszystkim producentów wyrobów budowlanych – mogą być zainteresowani również członkowie naszej Izby.

Aprobata techniczna obowiązuje od dnia jej wydania i jest udzielana na 5 lat. Okres ten może być przedłużany, na wniosek właściciela aprobaty, bez przeprowadzania ponownego postępowania aprobacyjnego.

W rozporządzeniu przedstawiono wykaz 16 jednostek organizacyjnych upoważnionych do udzielania, uchylania i zmiany aprobat technicznych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów wyrobów budowlanych. Wiodącą jednostką jest Instytut Techniki Budowlanej w Warszawie, który 24 maja br. świętować będzie sześćdziesiąte urodziny.

Jednostka aprobująca pobiera opłatę w wysokości równowartości 500 euro za do-

konanie weryfikacji wniosku o udzielenie aprobaty technicznej. Natomiast odpłatność za pozostałe czynności związane z udzieleniem, zmianą bądź przedłużeniem terminu ważności aprobaty jest ustalana na podstawie udokumentowanej liczby godzin pracy i stawki godzinowej określonej w cenniku (jakim cenniku? – tego minister nie podaje).

Jednostka aprobująca może uchylć aprobatę techniczną z własnej inicjatywy lub na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z udziałem wnioskodawcy. Powodem uchylenia aprobaty mogą być:

- zmiany w normach i przepisach, w tym ustanawianych przez organizacje międzynarodowe,
- istotne zmiany w podstawach naukowych i stanie wiedzy praktycznej,
- niepotwierdzenie w trakcie użytkowania wyrobu budowlanego jego przydatności.

Obowiązek doskonalenia zawodowego

Proszę się nie obawiać, obowiązek ten dotyczy nie nas, lecz naszych starszych kolegów. Starszych w zakresie tradycji korporacyjnej, bo pierwsze Izby Lekarskie powstały już w 1921 roku, a po wojnie samorząd lekarski został reaktywowany jako jeden z pierwszych już w 1989 roku.

Tak się złożyło, że następcy Hipokratesa znów są pierwsi, a to za sprawą ministra zdrowia, który wspomniany na wstępie obowiązek wprowadził na mocy rozporządzenia z 6 października 2004 r. w sprawie sposobów dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. nr 231, poz. 2326). Co prawda, „nasza chata z kraja”, jednak wydaje się, że nie zaszkodzi podpatrzyć w jaki sposób obowiązek ten może być realizowany i rozliczany.

W rozporządzeniu przewidziano 16 form doskonalenia zawodowego, z których

każda przynosi określoną liczbę punktów zwanych edukacyjnymi. I tak na przykład udział w posiedzeniu oddziału towarzystwa naukowego lub kolegium specjalistów przynosi 3 punkty za każde posiedzenie przy ograniczeniu limitu punktów z tego źródła do 60, a indywidualna prenumerata fachowego czasopisma medycznego indeksowanego przez filadelfijski Instytut Informacji Naukowej lub *Index Copernicus* – 5 punktów za tytuł, przy ograniczeniu maksymalnej liczby punktów z tego źródła do 10.

Każdy lekarz będzie prowadził indywidualną ewidencję przebiegu doskonalenia zawodowego w formie broszury zatytułowanej „Ewidencja Doskonalenia Zawodowego”, którą otrzyma bezpłatnie od swojej macierzystej okręgowej izby lekarskiej. W obowiązującym od 6 listopada 2004 r. rozporzą-

dzeniu ustalono, że w okresie rozliczeniowym wynoszącym 48 miesięcy należy uzyskać co najmniej 200 punktów edukacyjnych. Stosunkowo najłatwiej może być na początku, ponieważ punkty uzyskane w okresie przed wejściem w życie rozporządzenia zaliczone będą do pierwszego okresu rozliczeniowego, a wydane wcześniej dokumenty potwierdzające zachowają ważność.

Organem upoważnionym do kontroli realizowania przez lekarzy wprowadzonego obowiązku doskonalenia zawodowego jest właściwa okręgowa rada lekarska, która dokonuje odpowiednich wpisów w okręgowym rejestrze lekarzy oraz w dokumencie „Prawo wykonywania zawodu lekarza”.

Andrzej B. Nowakowski

Stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich

W związku z pojawiającymi się jeszcze wątpliwościami dotyczącymi zasadności istnienia samorządu zawodowego inżynierów budownictwa, poniżej publikujemy pismo Rzecznika Praw Obywatelskich w tej sprawie skierowane do jednego z członków Izby.

W odpowiedzi na list, w którym kwestionuje Pan szereg przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.), zakładających na osoby wykonujące powyższe zawody obowiązek przynależności do określonego samorządu zawodowego oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie zawiadamiam, że Rzecznik nie podziela Pana wątpliwości i po analizie powyższych uregulowań uznał, że brak jest argumentów, które uzasadniałyby ewentualne zaskarżenie ich do Trybunału Konstytucyjnego.

Uprzejmie wyjaśniam, że w państwach demokratycznych część zadań publicznych Konstytucja i ustawy przekazują do wykonania samemu samorządowi i jego administracji, pozostała zaś część zdecentralizowanym podmiotom i organom administracji publicznej wskazanym ustawowo, między innymi samorządom zawodowym. W świetle art. 17 ust. 1 Konstytucji RP mogą być tworzone w drodze ustawy samorządy zawodowe reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego, których głównym celem funkcjonowania jest sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Pociąga to więc za sobą obowiązkową przynależność do samorządu wszystkich osób, które uważa się za wykonujące tego rodzaju zawody. Tradycyjnie zakres w jakim państwo przekazuje władztwo publiczne samorządom zawodowym obejmuje reprezentowanie interesów określonych zawodów wobec władz państwowych, nadzór nad należyтым wykonywaniem zawodu, dopuszczanie do wykonywania zawodu i prowadzenie rejestru osób posiadających prawo wykonywania danego zawodu, czuwanie nad etyką wykonywania zawodu, doskonalenie zawodowe i określenie programów kształcenia w zawodzie oraz sądownictwo dyscyplinarne. Zadania i zakres

działania samorządów zawodowych nie są dowolnie kształtowane, lecz wynikają bezpośrednio z mocy prawa.

Zawód zaufania publicznego to instytucja nie zdefiniowana, ani przez prawo, ani przez doktrynę jak i przez orzecznictwo. Warunkiem, który powinien być spełniony w celu utworzenia konkretnego samorządu zawodowego reprezentującego osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, jest uchwalenie ustawy powołującej taki samorząd zawodowy. Ocena czy osoby wykonujące dany zawód można obdarzyć zaufaniem publicznym należy do ustawodawcy, który dysponuje w tym zakresie dość dużą swobodą, co wynika z użytego w art. 17 ust. 1 Konstytucji zwrotu „można tworzyć”. W nauce prawa uznaje się, że potrzeba istnienia samorządu zawodowego zaufania publicznego może wystąpić w szczególności wówczas, gdy ustawodawca stwierdza, że dany zawód ma cechę szczególnej doniosłości społecznej ze względu na intensywne, indywidualne korzystanie z usług tego zawodu przez znaczną część społeczeństwa, niezbędność świadczonych usług dla bezpieczeństwa i egzystencji obywateli w powiązaniu z wysokim stopniem profesjonalizmu, jakością usług, walorami moralnymi i etycznymi osób wykonujących te zawody, przestrzegania interesu świadczeniobiorcy i w związku z tym przestrzeganie tajemnicy o informacjach powierzonych przez osoby korzystające z usług. Rozstrzygające jednak znaczenie powinna mieć decyzja ustawodawcy uznająca istnienie społecznie uzasadnionej potrzeby utworzenia określonego samorządu zaufania publicznego i ustabilizowania jego pozycji w obrocie prawnym.

Kwestia tworzenia samorządów zawodowych reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego była już przedmiotem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. W wyroku z dnia 22 maja 2001 r. (sygn. K 37/00 OTK Nr 4, poz. 86) Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że:

„Dopuszczając ustawowe tworzenie samorządów zawodowych, reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujących pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony (art. 17 ust. 1) ustawodawca stworzył więc możliwość kształtowania takich instytucji, które mają tworzyć dwie różne funkcje. Pierwsza funkcja to reprezentowanie na zewnątrz osób wykonujących tego rodzaju zawody, z więc reprezentowanie tych osób zarówno wobec obywateli i ich organizacji, jak i przed organami państwa. Druga funkcja sprowadza się do starań o zapewnienie należytego wykonywania tych zawodów, zawsze jednak podejmowanych w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Od zawodów kwalifikowanych jako «zawody zaufania publicznego» społeczeństwo oczekuje spełnienia wymogu posiadania bardzo wysokich umiejętności fachowych, zwykle ukończenia wyższych studiów oraz odbycia dalszych szkoleń (aplikacja, specjalizacja).

W nowych warunkach ustrojowych obie funkcje są jednakowo ważne, w demokratycznym i pluralistycznym społeczeństwie nie ma bowiem powodów, aby którejkolwiek z nich przyznawać pierwszeństwo. Oznacza to również konieczność powierzania samorządowi zawodowemu zadań i kompetencji o charakterze publicznym, w tym władczym, sprawowanych wobec wszystkich osób wykonujących dany zawód zaufania publicznego, niezależnie od innych ról społecznych czy publicznych pełnionych przez takie osoby. Do kompetencji takich należy m.in. **d e c y d o w a n i e o p r a w i e w y k o n y w a n i a o k r e ś l o n e g o z a w o d u** oraz prowadzenie rejestru osób aktualnie wykonujących ten zawód. W powołanym wyroku zaznaczono, że Trybunał Konstytucyjny zdaje sobie sprawę, że w praktyce jednocześnie wypełnianie funkcji, o których mowa w art. 17 ust. 1 Konstytucji, nie jest wolne od napięć czy wręcz konfliktów między partykularnymi interesami grupy wykonującej określony zawód a interesem publicznym, w granicach którego i dla którego ochrony samorząd sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tego zawodu. Nie zmieni to jednak istoty samorządu zawodowego, wyrażającej się w nałożeniu nań obowiązku harmonijnego łą-

czenia wymienionych funkcji. Postanowienia konstytucji należy bowiem rozumieć w ten sposób, że samorząd zawodowy ma nie tylko eliminować czy niwelować partykularne interesy osób wykonujących zawody zaufania publicznego, ale i zmierzać do ich uzgodnienia z interesem publicznym przez samych zainteresowanych. Może to pociągać konieczność wprowadzenia całego szeregu ograniczeń zarówno w zakresie wolności wykonywania zawodu, jak i wolności podejmowania działalności gospodarczej, jeżeli z działalnością taką wykonywanie zawodu miałyby się wiązać.”

Ponadto TK uznał, że skoro w interesie publicznym i dla ochrony danej korporacji zawodowej samorząd ma sprawować kontrolę nad prawidłowością wykonywania zawodu i czyni to w imieniu władzy publicznej, to nie można zgodzić się z postulatem, aby część osób wykonujących określony zawód była poza strukturami samorządowymi i nie podlegała tej kontroli. W wyroku podkreślono także, że należyte wykonywanie konstytucyjnych funkcji samorządu zawodowego wymaga zapewnienia mu możliwości nie tylko decydowania o tym, kto może wykonywać dany zawód, ale także kontrolowania sposobu jego wykonywania. Postanowienia Konstytucji nie przesądzają szczegółów tego rodzaju rozwiązań, w ich ramach mieszczą się różne modele ukształtowanych zadań i kompetencji poszczególnych samorządów.

Samorząd zawodowy architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów wprowadzony został ustawą z dnia 15 grudnia 2000 r., która określiła byt prawny i zakres działania tych samorządów. Analiza przepisów ustawy odnoszących się do zadań samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, do których w szczególności należy sprawowanie nadzoru nad należytym i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb, reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków, ustalanie zasad etyki zawodowej i nadzór nad jej przestrzeganiem, nadawanie i pozbawianie uprawnień, współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi, opiniowanie minimalnych wymagań programowych w zakresie kształcenia zawodowego, współdziałanie w

doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych jak i prowadzenie list członków tych samorządów zawodowych, nie pozostawia wątpliwości, że samorządy zawodowe architektów, inżynierów budownictwa i urbanistów są samorządami zawodowymi w rozumieniu art. 17 ust. 1 Konstytucji, a więc reprezentującymi osoby wykonujące zawody zaufania publicznego, co pociąga za sobą przymusową przynależność do nich wszystkich osób wykonujących powyższe zawody. Ustawodawca tworząc powyższe samorządy zawodowe umożliwił im pobieranie składek członkowskich, wyposażając Krajowy Zjazd Izby w kompetencje do określania ich wysokości. W tej też sytuacji w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich brak jest więc podstaw do wystąpienia w tej sprawie ze stosownym wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego.

Należy również zaznaczyć, że samorząd zawodowy nie jest stowarzyszeniem w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2002 r. Nr 79, poz. 855), ale instytucją związaną z wykonywaniem zawodu i nie można stosować tu swobody przynależności do niego.

Ponadto, Rzecznik Praw Obywatelskich nie podziela przedstawionych w wielu listach wątpliwości, że przepisy ustawy „odbierają słusznie nabyte prawa do wykonywania od wielu lat zawodu”, gdyż uzyskanych uprawnień nikt nie kwestionuje, ani też nie podlegają one żadnej weryfikacji, jednakże aby dalej wykonywać zawód, zgodnie z ustawą, nale-

ży uzyskać wpis na listę właściwej izby samorządu. Zresztą należy zauważyć, że zasada ochrony praw nabytych nie ma charakteru bezwzględnie o. Nabyte prawa obywateli mogą w szczególnych warunkach ulec ograniczeniom, a nawet likwidacji. Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego „Nakaz ochrony praw nabytych nie oznacza nienaruszalności tych praw. Bezwzględna ochrona praw nabytych prowadzi do petryfikacji systemu prawa, uniemożliwiając wprowadzenie niezbędnych zmian w obowiązujących regulacjach prawnych. Konstytucja dopuszcza ustanowienie regulacji, które ograniczają lub znoszą prawa nabyte, jeżeli jest to uzasadnione celem legitymowanym konstytucyjnie” (wyrok z dnia 19 marca 2001 r. Nr K 32/00 OTK 2001/3/50).

Trudno też uznać za niekonstytucyjne przepisy nakładające na członków izby danego samorządu zawodowego obowiązek ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wynikać z związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, skoro obowiązek ten wynika z ustawy. Natomiast w myśl ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 1996 r. Nr 11, poz. 62 z późn. zm.) poza wskazanymi w niej ubezpieczeniami, ubezpieczenia obowiązkowe mogą wynikać także z innych ustaw. Obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej jest obecnie powszechnie stosowaną, w odniesieniu do samorządów zawodowych reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego, formą zabezpieczenia ewentualnych roszczeń osoby trzeciej w sytuacji wyrządzenia jej szkody, w związku z wykonywaniem określonego zawodu (...).

Prenumerata czasopism naukowo-technicznych

W ostatnim numerze „Kwartalnika Łódzkiego” podaliśmy wyniki ankiety dotyczącej prenumeraty wybranych czasopism naukowo-technicznych: 532 osoby zadeklarowały w 2005 roku prenumeratę w sumie 938 egzemplarzy. Następnym ruchem była wpłata kwoty 30 zł od jednego tytułu (2,50 zł × 12) na indywidualne numery kont prowadzonych przez ŁOIIB dla poszczególnych członków. Jak to w życiu bywa, okazało się, że nie wszyscy dotrzymaneli danego w ankiecie słowa i w rezultacie 378 osób zapłaciło za roczną prenumeratę 647 egzemplarzy czasopism. W podziale na poszczególne tytuły wygląda to następująco:

Inżynieria i Budownictwo	165	Drogownictwo	46
Przegląd Budowlany	157	Gospodarka Wodna.	26
Ciepłownictwo, Ogrzewnictwo, Wentylacja . .	77	Wiadomości IPB	23
Gaz, Woda i Technika Sanitarna	76	Wiadomości Melioracyjne i Łąkarskie . .	23
Biuletyn INPE.	54	Wiadomości Naftowe i Gazownicze	6

Istota zamówień publicznych

Niniejszy artykuł inauguruje stałą rubrykę naszego Kwartalnika poświęconą problematyce funkcjonowania systemu zamówień publicznych w budownictwie polskim. W swojej codziennej praktyce zawodowej niemal każdy polski inżynier budownictwa miał kontakt z tym systemem. Ustawa Prawo zamówień publicznych (Pzp) oraz poprzedzająca ją ustawa o zamówieniach publicznych (uzp) stała się natomiast – obok ustawy Prawo budowlane, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kilku innych ustaw – jednym z podstawowych aktów prawnych określających sposób działania inżyniera budownictwa w procesach inwestycyjno- i remontowo-budowlanych. Z danych statystycznych GUS za 2003 r. wynika z kolei, iż 47% całkowitej produk-

cji polskiego budownictwa stanowiły zamówienia publiczne.

Powyższe przesłanki składają się na genezę, inaugurowanej tym artykułem, stałej kolumny problemowej „Kwartalnika Łódzkiego”. Zapraszamy serdecznie Koleżanki i Kolegów do zgłaszania swoich uwag i propozycji tematycznych do naszego kącika problemowego.

Celem niniejszego artykułu jest uporządkowane i „inżynierskie” omówienie problemu o charakterze fundamentalnym, a mianowicie – istoty systemu zamówień publicznych.

W interpretacji prawnika, podstawową funkcją systemu zamówień publicznych jest określenie sposobu zawierania umów o roboty budowlane, dostawy oraz usługi. Dodać należy, iż analogiczną funkcję w

odniesieniu do podmiotów niezobowiązanych do stosowania Pzp pełni Kodeks cywilny. Natomiast w interpretacji inżyniera i ekonomisty podstawową funkcją systemu zamówień publicznych jest określenie formalnych scenariuszy walki konkurencyjnej na rynku zamówień publicznych. Jądrzem tych scenariuszy jest – wspólna dla większości trybów udzielania zamówień publicznych – procedura selekcyjna (eliminacyjna).

Istota procedury selekcyjnej

Celem procedury selekcyjnej (eliminacyjnej) w systemie zamówień publicznych jest dostarczenie algorytmu pozwalającego na wyłonienie oferty najkorzystniejszej z punktu widzenia przyjętego w danym postępowaniu, jedno- lub wielopozycyjnego zbioru kryteriów oceny ofert, złożonej przez wykonawcę, który spełnia warunki podmiotowe wynikające z ustawy oraz doprecyzowane przez zamawiającego w nawiązaniu do wielkości i charakteru przedmiotu zamówienia.

Tak rozumiana procedura selekcyjna, zarówno pod rządami uzp jak i Pzp, składała się z dwóch badań obejmujących łącznie trzy „sita selekcyjne”. Ideogram tej procedury w stanie prawnym obowiązującym po 2 marca 2004 r., prezentuje tabela.

Każde zamówienie publiczne (kontrakt publiczny) jest w gospodarce rynkowej charakteryzującej się permanentnymi nadwyżkami, swoistym „dobrem rzadkim”. W takiej sytuacji zarówno w krajowych systemach zamówień publicznych jak i w stosownych dyrektywach UE, formułowane są listy warunków, od spełnienia których uzależnione jest dopuszczenie danego wykonawcy, czyli oferenta, do ubiegania się o udzielenie mu zamówienia publicznego. Analogiczne rozwiązanie spotykamy również w polskim systemie zamówień publicznych.

Schemat procedury selekcyjnej polskiego systemu zamówień publicznych według stanu prawnego obowiązującego od 2 marca 2004 r. (opracowanie własne)

A. Badanie wykonawców według warunków udziału w postępowaniu (warunków podmiotowych)	B. Badanie ofert według przesłanek ich odrzucenia oraz kryteriów oceny
Podstawy prawne według Pzp art. 22 ust. 2; art. 36 ust. 1 pkt 8 i 9; art. 38 ust. 5	Podstawy prawne według Pzp art. 2 pkt 5 + art. 91 ust. 1, 2 i 3 + art. 5 ust. 1 + art. 38 ust. 5
I „sito selekcyjne”	III „sito selekcyjne”
(a) Ustawowa lista warunków podmiotowych art. 22 ust. 1 + art. 24 ust. 1 i 2 (b) Ustawowy sposób weryfikacji warunków podmiotowych (b1) Procedura uproszczona – przepisy wspólne dla wszystkich trybów art. 25 + art. 26 ust. 2 i 3 + a.w* (b2) Procedura podstawowa i zastrzeżona Jak (b1); zamiast art. 26 ust. 2 → art. 26 ust. 1	Rankingowanie ofert nie odrzuconych według jednego z modeli: jednokryteriowy model oceny wielokryteriowy model oceny ofert C = X% NC = Y% X + Y = 100%
	II „sito selekcyjne”
	Badanie ofert według przesłanek ich odrzucenia
SANKCJA: wykluczenie wykonawcy	SANKCJA: odrzucenie oferty
Katalog wykluczeń: art. 24 ust. 1 i 2	Katalog wykluczeń: art. 24 ust. 1 i 2
Sposób powiadomienia o wykluczeniu art. 24 ust. 3	Sposób powiadomienia o odrzuceniu art. 89 ust. 2
KATALOG UNIEWAŻNIEŃ POSTĘPOWANIA: art. 93 ust. 1 i 2 Sposób powiadamiania o unieważnieniu: art. 93 ust. 3	
* Chodzi tu o rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 7 kwietnia 2004 r. w sprawie rodzajów dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. Nr 71, poz. 645) → ogólny kierunek ścieżki krytycznej procedury selekcyjnej	

Badanie podmiotowe wykonawców

Badanie wykonawców według stawianych im warunków udziału w postępowaniu, czyli tzw. warunków podmiotowych, oznaczone zostało w tabeli jako badanie I „sita selekcyjnego”. Zamawiający, określając swoje szczegółowe wymagania stawiane wykonawcom, nie może tego czynić w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji (art. 22 ust. 2 Pzp). Poprawnie sformułowany zapis w specyfikacji istotnych warunków zamówienia odnoszący się do każdego ze stawianych warunków, w tym zwłaszcza do warunków o charakterze stopniowalnym, powinien składać się trzech elementów, a mianowicie: opisu warunku, opisu sposobu dokonywania oceny spełnienia warunku wraz z jego ewentualnym kwantyfikatorem oraz informacji o oświadczeniu lub dokumencie żądanym od wykonawców na potwierdzenie faktu spełnienia danego warunku podmiotowego. Powyższe rozstrzygnięcie zapisane zostało w art. 36 ust. 1 pkt 8 i 9 Pzp. Z opisanej triady (warunek – sposób oceny warunku – dokument) dwa pierwsze rozstrzygnięcia, raz ogłoszone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, po wszczęciu postępowania nie mogą już zostać zamienione (art. 38 ust. 5 Pzp).

Ustawowy katalog warunków udziału w postępowaniu zapisany został, zarówno w uzp jak i w Pzp, w postaci dwóch podzbiorów. Warunki należące do pierwszego podzbioru zostały wymienione w art. 22 ust. 1 Pzp, natomiast warunki podzbioru drugiego – w art. 24 ust. 1 i 2 Pzp. Fakt spełnienia warunków podmiotowych stawianych w danym postępowaniu wykonawca zobowiązany jest potwierdzić pisemnym oświadczeniem załączonym do swojej oferty. Ponadto, jeżeli wartość zamówienia nie przekracza 60 000 euro zamawiający może (art. 26 ust. 2 Pzp) – natomiast w przypadku zamówień o wartości przekraczającej tę kwotę progową zamawiający ma obowiązek (art. 26 ust. 1 Pzp) – zażądać dołączenia do oferty dokumentów potwierdzających, że wykonawca w swoim oświadczeniu mówi prawdę.

Zdecydowana większość ustawowych warunków podmiotowych ma charakter zmiennych stopniowalnych, zerojedynko-

wych. Do tej grupy można zaliczyć m.in. warunki dotyczące niekaralności wykonawcy za określone grupy przestępstw czy też niezaleganie z uiszczeniem określonych w ustawie danin publiczno-prawnych. Jedyne zbiory warunków o charakterze stopniowalnym zostały zapisane w art. 22 ust. 1 pkt. 2 i 3 Pzp. Przepisy te stanowią, iż o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy: „posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz potencjał techniczny, a także dysponują osobami zdolnymi do wykonania zamówienia” oraz „znajdują się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia”. To właśnie te ustawowe zbiory warunków o charakterze stopniowalnym mogą zostać wykorzystane do badania podmiotowego, które doprowadzić powinno do sporządzenia rankingu wykonawców według stopnia spełnienia przez nich warunków podmiotowych postawionych w danym postępowaniu. W obecnym stanie prawnym przepisy scenariuszowe dwóch trybów – a mianowicie przetargu ograniczonego oraz negocjacji z ogłoszeniem – wymagają, ażeby badanie podmiotowe wykonawców zostało przez zamawiającego zaprojektowane oraz wykonane w taki właśnie sposób. W efekcie przeprowadzonego w taki sposób badania I „sita selekcyjnego”, do złożenia swoich ofert zaproszeni zostaną jedynie ci wykonawcy, którzy spełnili postawione w danym postępowaniu warunki podmiotowe w stopniu najwyższym. Liczba tych wykonawców musi zostać ustalona i ogłoszona przez zamawiającego w momencie wszczęcia postępowania. Określając liczbę wykonawców, o której mowa, zamawiający musi uwzględnić przepisy Pzp określające przedziały liczebności tego zbioru wykonawców.

Sankcją za niespełnienie choćby jednego warunku podmiotowego jest wykluczenie wykonawcy z postępowania o udzielenie zamówienia (art. 24 ust. 1 i 2 Pzp). Ponieważ oferty złożone przez wykonawców wykluczonych muszą zostać uznane za odrzucone (art. 24 ust. 4 + art. 89 ust. 1 pkt 5 Pzp), a zatem do dalszego badania (II „sita selekcyjne”) przechodzą jedynie ofer-

Jeszcze o zamówieniach publicznych

Informuję, że na mocy uchwały nr 144 Rady ŁOIIIB z dnia 2 czerwca 2004 r. został powołany Zespół Rady ds. Zamówień Publicznych, pod przewodnictwem kolegi Romana Kostyły, w składzie osobowym: Roman Kostyła, Jerzy Krawczyk, Jan Stocki, Kazimierz Jakubowski, Krzysztof Stelągowski, Andrzej Boroń.

Zespół monitoruje ustawę Prawo zamówień publicznych, orzecznictwo na temat protestów i odwołań, zbiera informacje o nieprawidłowościach w organizacji przetargów. Wiedza Zespołu ma służyć członkom naszego samorządu w celu poprawy jakości prawa o zamówieniach publicznych oraz właściwego jego stosowania.

Apelujemy o współpracę z nami i przekazywanie własnych informacji i spostrzeżeń na temat działania w praktyce ustawy Prawo zamówień publicznych.

w imieniu Zespołu
Roman Kostyła

ty złożone przez tych wykonawców, którzy spełniając warunki podmiotowe stawiane w danym postępowaniu, przeszli przez I „sito selekcyjne”.

Badanie ofert

Badając złożone oferty na okoliczność ich ewentualnego odrzucenia, zamawiający kierować się muszą katalogiem ustawowych przesłanek zapisanych w art. 89 ust. 1 Pzp.

Model, w oparciu o który dokonywane jest rankingowanie ofert nieodrzuconych i wybór oferty najkorzystniejszej, może być modelem uwzględniającym tylko cenę oferty (*the lowest price only*) lub też modelem wielokryterialnym, w którym oprócz kryterium cenowego (C) brany jest pod uwagę również jedno- lub wielopozycyjny zbiór niecenowych kryteriów oceny ofert (NC). W większości trybów decyza o wyborze modelu oceny ofert należy

ciąg dalszy na str. 22

Miły złego początek

Niniejszym prezentujemy „ku przestrodze” kolejną sprawę, która mogła trafić na wokandę Sądu Dyscyplinarnego. Zapraszamy Państwa do dyskusji na łamach naszego czasopisma lub podczas dyżurów Przewodniczącego Sądu Dyscyplinarnego i Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

Miło brać wynagrodzenie za pracę, np. projektową, ale czy zanim się ją wykona czy po wykonaniu? Ot, zwykła sprawa z niezwykłym zakończeniem.

Pan M. na swojej działce w cichym, miłym miejscu zapragnął wybudować budynek letniskowo-mieszkalny. Zwrócił się więc do pana K. – technika budowlanego z uprawnieniami do kierowania robotami budowlanymi (ale bez uprawnień do projektowania) – o pomoc. Ten na podstawie umowy spisanej 25 czerwca 2001 r. zobowiązał się do opracowania dokumentacji projektowo-technicznej (objektu) budynku rekreacyjno-mieszkalnego w miejscowości X. w terminie do 31 lipca 2001 r. W umowie ustalono kwotę wynagrodzenia w wysokości 700 zł, z czego 200 zł wypłacono w formie zaliczki. Umowa jednak nie precyzowała:

- a) jakie materiały-dokumenty dostarczy inwestor (pan M.) i w jakim terminie,
- b) co znajdzie się w zawartości opracowania projektowo-technicznego, jakie opracowania branżowe,
- c) czy pan K. sam wykona całą pracę czy z podwykonawcami.

Powszechnie wiadomo, że inwestor nie musi znać przepisów prawnych niezbędnych do przygotowania inwestycji do budowy, dla-

tego rolę wiodącą w tym zakresie mają osoby sprawujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Obowiązek ten może także przypaść inwestorowi zastępczemu z profesjonalnym przygotowaniem zawodowym, posiadającemu niezbędne uprawnienia i wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego. Może to być jedna osoba lub zespół osób z odpowiednich branż budowlanych.

W opisywanej sprawie ten obowiązek przypadła panu K., który zgodnie z art. 20 Prawa budowlanego nie mógł zakończyć swojej roli na wykonaniu projektu, ponieważ to na projektancie, a więc osobie z odpowiednią wiedzą techniczną, znajomością prawa budowlanego i posiadającej konkretne uprawnienia, spoczywa obowiązek kierowania procesem inwestycyjnym do momentu uzyskania pozwolenia na budowę, a potem obowiązek nadzoru autorskiego. Taka forma odpowiedzialności powinna mieć odzwierciedlenie w odpowiednio sformułowanej umowie zawieranej między inwestorem a projektantem, która musi jasno precyzować za co płaci inwestor, a co zobowiązany jest wykonać projektant.

Wracając do sprawy pana M., okazuje się, że to on zamówił i dostarczył mapę do celów

projektowych, która była materiałem wyjściowym. Wiadomo, że za mapę może być odpowiedzialny tylko geodeta uprawniony i w tym momencie umowa powinna precyzować, czy wykonanie mapy zleca inwestor i płaci za nią sam, czy kompleksowo projektant „pilotuje” wykonanie mapy za odpowiednio zwiększoną kwotą wynagrodzenia umownego. To samo dotyczy decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, która jest podstawą każdej inwestycji. Podobnie sprawa odnosi się do przygotowania dokumentów potrzebnych do uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które inwestor (pan M.) mógł sam przygotować i dostarczyć decyzję o WZiZT projektantowi łącznie z poniesieniem wszelkich kosztów i opłat z tym związanych, ale mógł to także przygotować projektant (pan K.) w uzgodnieniu z inwestorem.

W tym przypadku projektant uznał jednak, że przygotowanie dokumentacji potrzebnej do wydania decyzji o WZiZT ułatwia sprawę jego umowy z panem M. Dostarczył więc panu M. decyzję o WZiZT, na której widnieje data 16 sierpnia 2001 r. i zainkasował zapłatę.

Czy pan K. – projektant, technik budowlany z uprawnieniami do kierowania budową – wywiązał się z umowy? Niestety, nie. Po pierwsze, nie miał uprawnień do wykonania projektu. Nie wykonał również projektu i w związku z tym nie miał prawa do wynagrodzenia za projekt.

Po kilku miesiącach u inwestora (pana M.) zjawił się pan K. i poinformował go, że dalej sprawę projektu poprowadzi pani

...dokończenie ze str. 21

do zamawiającego (art. 2 pkt 5 w związku z art. 91 ust. 2 Pzp). W aktualnym stanie prawnym jedynie w trybie zapytania o cenę oraz aukcji elektronicznej wybór taki nie jest możliwy, natomiast zamawiający zobowiązany jest do stosowania wyłącznie kryterium najniższej ceny.

W odniesieniu do zbioru niecenowych kryteriów oceny ofert, zarówno w poprzednim jak i w obecnym stanie prawnym, ustawodawca określił pewne ustawowe ograniczenia. Mianowicie, kryteria te

nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, takich jak na przykład jego wiarygodność techniczna, ekonomiczna, finansowa czy kadrowa, doświadczenie produkcyjne lub usługowe itd. (art. 2 pkt 5 + art. 91 ust. 2 Pzp). W aktualnym stanie prawnym wspomniane ograniczenia nie dotyczą jedynie zamówień publicznych na 13 rodzajów usług, których lista znajduje się w art. 5 ust. 1 Pzp.

Unieważnienie postępowania

W przypadku wystąpienia jednej z sytuacji zapisanych w ostatnim katalogu oma-

wianej procedury selekcyjnej, a mianowicie w katalogu przesłanek unieważnienia postępowania, zamawiający zobowiązany jest postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego unieważnić. Nie jest natomiast możliwe, jak to ma miejsce w odniesieniu do analogicznych postępowań prowadzonych według Kodeksu cywilnego, unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bez podania przyczyn.

Jak wynika z charakterystyki przedstawionej powyżej, procedura selekcyjna będąca jednym z podstawowych elementów

S. – technik budowlany z licznymi uprawnieniami: w branży sieci i instalacji sanitarnych, branży architektonicznej, branży konstrukcyjno-inżynierskiej budowy dróg, branży konstrukcyjno-budowlanej (czy pan K. miał prawo obciążać swoim podwykonawcą inwestora?) Doszli do słownego porozumienia (brak umowy pisemnej, brak jednoznaczności zobowiązań), ustalili wynagrodzenie pani S. na kwotę 1400 zł. Pani S. otrzymała od inwestora zaliczkę w wysokości 1000 zł (jak twierdzi pani S.) lub 1400 zł (jak twierdzi pan M.). Brak jest jednak dowodu – potwierdzenia zapłaty.

W tym momencie rozpoczęły się kłopoty. Pan M. ciągle dzwonił do pana K. i do Pani S. z pytaniem o projekt, oni wymawiali się różnymi sprawami, a czas uciekał. Problemy prywatne jakimi tłumaczył się pani S. nie powinny były być wyjaśnieniem opieszałości i niewywiązywania się z obowiązku wykonania dokumentacji projektowej, za którą otrzymała wynagrodzenie (jak twierdzi pan M.).

W tym czasie pan M. otrzymał pismo ze Starostwa Powiatowego – odpowiedniego dla przedmiotowej miejscowości – z datą 12 września 2003 r., z którego wynikało, że złożona dokumentacja projektowa z wnioskiem o pozwolenie na budowę z dnia 8 września 2003 r. jest niekompletna. Brak było następujących dokumentów:

1. oświadczenia o prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
2. informacji o scaleniu działek,
3. aktualnej mapy do celów projektowych – utraciła ważność załączona mapa,

każdego (w tym również polskiego) systemu zamówień publicznych, jest precyzyjna i dość skomplikowana. Jeżeli zamawiający (inwestor) dysponuje dobrze umotywowanym i etycznym personelem, który będzie w stanie wykorzystać możliwości tej procedury, wówczas wybory najkorzystniejszych ofert, jakie w oparciu o tę procedurę będą dokonywane, powinny być przynajmniej zbliżone do wyborów optymalnych.

Dr hab. Andrzej Borowicz
Uniwersytet Łódzki

4. uprawnień oraz wpisów do izby inżynierów budownictwa projektantów,
5. projektu branżowego instalacji wewnętrznych dla projektowanego budynku,
6. decyzja o WZiZT utraciła ważność,

Nie wiadomo również, kto złożył wniosek o pozwolenie na budowę. Powinien to zrobić inwestor, jego podpis winien widnieć na wniosku, ale nie ma pokwitowania złożenia wniosku.

Pani S. twierdzi, że w terminie złożyła dokumentację do Wydziału Budownictwa i w trakcie załatwiania formalności przez Urząd dotyczących pozwolenia na budowę inwestor (pan M.) wycofał swoje dokumenty za pokwitowaniem. Nie ma jednak dowodu na złożenie przez panią S. dokumentacji w terminie do Starostwa Powiatowego, jak również nie ma dowodu na wycofanie tych dokumentów przez pana M. Nie ma protokołów zdawczo-odbiorczych. Jest natomiast pismo z Urzędu, które świadczy o przekroczeniu terminu wykonania projektu przez panią S., choć nigdzie nie jest on określony, ponieważ nie ma pisemnej umowy.

Pismo poruszało także sprawę braku dokumentacji instalacji wewnętrznych, a inwestor twierdzi, iż dał panu K. i pani S. projekt instalacji elektrycznej wykonanej na jego zamówienie przez innego projektanta, a projekt instalacji sanitarnych miała wykonać pani S. Oskarżył pana K. i panią S. o zgubienie dokumentacji instalacji elektrycznych. Nie ma jakiegokolwiek dowodu przekazania wspomnianej doku-

mentacji branżowej- protokołu zdawczo-odbiorczego.

Pani S. wspomina, że inwestor wycofał całą dokumentację z urzędu za pokwitowaniem (ale gdzie ono jest?) ponieważ już wybudował obiekt bez pozwolenia na budowę i nie jest mu ono potrzebne.

Brak umowy powoduje, że nie wiadomo, co pani S. miała wykonać i w jakim terminie. Sprzeczność zeznań inwestora oraz projektantki tym bardziej komplikuje sprawę i tu widać, że umowa ustna zdecydowanie nie wystarcza. Pogarsza sprawę brak protokołów zdawczo-odbiorczych; nawet co do zapłaty są rozbieżności, ponieważ nie ma dowodu zapłaty.

Jak wiadomo, tam, gdzie są pieniądze i interesy nie powinno być miejsca na niedopowiedzenia czy zaniedbania w zakresie umowy. Jasne sprecyzowanie obowiązków i praw obu stron umowy pozwala uniknąć kłopotów.

Naganne zachowanie projektantów stanowiące naruszenie obowiązków wynikających z art. 41 pkt. 2 ustawy z 15 grudnia 2000r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 r. nr 5, poz. 42 z późn. zm.), choć hipotetyczne, powinno być przestrogą. Jeżeli taka sprawa wpłynęłaby do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, a następnie do Sądu Dyscyplinarnego, nieuczciwi projektanci powinni zoatać ukarani.

Ale czy są jednoznaczne dowody na tę nieuczciwość?

Grażyna Orzeł
członek Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB

VADEMECUM PROJEKTANTA

Małopolska Okręgowa Izba Architektów przy współpracy z Małopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa wydały ciekawe opracowanie pt. *Projekt budowlany – Vademecum projektanta i inwestora*. Zostało ono przygotowane przez Komisję Legislacyjną MOIA i stanowi swego rodzaju instrukcję wykonywania projektu budowlanego uzupełnioną o szereg informacji wspomagających projektantów na etapie uzyskiwania wymaganych prawem opinii, uzgodnień i zatwierdzeń. Dla orientacji podajemy tytuły poszczególnych rozdziałów: 1. *Wprowadzenie*, 2. *Projekt budowlany*, 3. *Uzgodnienia*, 4. *Postępowanie administracyjne prowadzące do wydania decyzji*, 5. *Postępowanie po wydaniu decyzji o pozwolenie na budowę*, 6. *Prawa i odpowiedzialność projektanta*.

Uprzejmie informujemy koleżanki i kolegów projektantów, iż w biurze naszej Izby można jeszcze nabyć wspomniane opracowanie, które **oferujemy po 20 zł za egzemplarz, czyli poniżej ceny zakupu (28 zł)**. Zainteresowanych członków ŁOIIB prosimy o zgłaszanie się do siedziby Izby (przy pl. Komuny Paryskiej 5a) w godzinach pracy biura (12.00-17.00).

Rzetelność a presja reklamy

Komentarz firmy Wienerberger

W ostatnim numerze „Kwartalnika Łódzkiego” (nr IV/2004) opublikowany został artykuł pani Urszuli Wodnickiej pt. „Rzetelność, a presja reklamy”, w którym autorka przedstawia swoje wątpliwości dotyczące zastosowania ścian niewymagających docieplenia.

Technologia ściany jednowarstwowej z ceramiki poryzowanej znana jest i doceniana w Europie od kilkudziesięciu lat. Firma Wienerberger, producent pustaków POROTHERM, przeprowadziła kompleksowy program badawczy swoich wyrobów w laboratoriach zagranicznych oraz w laboratoriach Instytutu Techniki Budowlanej (Zakład Badań Wytrzymałościowych, Zakład Badań Ogniwowych, Zakład Akustyki, Zakład Fizyki Ciepłej). Dzięki temu, że badania obejmowały swym zakresem nie tylko pojedyncze elementy, ale głównie wykonane z nich mury, otrzymaliśmy parametry najbardziej odpowiadające warunkom rzeczywistym.

Ogólne zasady obliczania współczynnika przenikania ciepła przegród budowlanych określa obecnie norma PN-EN ISO 6946:2004 Komponenty budowlane i elementy budynku. Opór cieplny i współczynnik przenikania ciepła. Metoda obliczania.

Zasady opisane w tej normie dotyczą również ścian z pustaków Porotherm. Zarówno naszym zdaniem, jak i w opinii instytutów naukowo-badawczych (ITB), w przypadku ścian jednowarstwowych z ceramicznych elementów drążonych, najodpowiedniejszym sposobem określenia parametrów izolacyjności cieplnej jest badanie muru (gdyż nie są to produkty jednorodne o niezmiennym w całej objętości współczynniku λ).

Badania polegają na zmierzeniu strumienia ciepła przechodzącego przez ścianę, czego wynikiem jest wartość oporu cieplnego i współczynnik przenikania ciepła U . I właśnie ten parametr firma Wienerberger podaje w swoich materiałach informacyjnych – są to wartości obliczeniowe dla wilgotności ustabilizowanej (rzeczywiste warunki pracy muru), uwzględniające opory przejmowania ciepła. Oczywiście, między współczynnikami U i λ zachodzą określone zależności, opisane między innymi w wymienionej wyżej normie i możemy mając współczynnik przenikania ciepła U wyliczyć współczynnik przewodzenia ciepła λ . Niemniej jednak należy pamiętać, że będzie to zawsze wartość tylko dla muru z danego rodzaju

ju pustaka, mającego określony stopień poryzacji i konkretny układ szczelin wewnętrznych. Jak wielkości te zależne są od konstrukcji elementu możemy się przekonać porównując współczynniki λ dla różnych ścian POROTHERM.

I tak dla ściany: PTH 44 P+W na zaprawie termicznej $\lambda = 0,14$ [W/mK]

PTH 30 P+W na zaprawie cem.-wap. $\lambda = 0,23$ [W/mK]

a dla PTH 25 P+W na zaprawie cem.-wap. $\lambda = 0,37$ [W/mK].

We wspomnianym artykule przyjęto jedną wartość współczynnika λ (najprawdopodobniej dla ceramiki tradycyjnej) – stąd też wynik wyliczeń rzeczywiście nie mógł być satysfakcjonujący.

Pragniemy Państwa zapewnić, iż ściany jednowarstwowe są rozwiązaniem nie tylko spełniającym polskie i europejskie przepisy, ale co najważniejsze, dającym zadowolenie inwestorom. Pozwalają na wznoszenie ciepłych budynków, zapewniających stabilną temperaturę i naturalny mikroklimat przy zachowaniu bezpieczeństwa pożarowego i ochrony przed hałasem.

Nie moglibyśmy zbudować firmy z dwustuletnią tradycją bez zadowolenia naszych klientów. Pomocne w tym są nam również wszystkie Państwa opinie i uwagi dotyczące naszych produktów.

Tomasz Poleć

Wienerberger Ceramika Budowlana

Odpowiedź autorki artykułu

Dziękuję firmie Wienerberger za komentarz do mojego artykułu, jednak z przykrością muszę stwierdzić, że żaden z argumentów przedstawionych w komentarzu nie przekonuje mnie. Pragnę zauważyć, że nie kwestionowałam wyników kompleksowego programu badawczego firmy Wienerberger. Moje wątpliwości dotyczyły, i niestety nadal dotyczą, następującego problemu: **czy projektowaliśmy rzetelnie, czyli zgodnie z prawem, budynki z materiałów, które:**

- a) nie znalazły się w załączniku krajowym NC Polskiej Normy PN-EN ISO 6946:1999 Komponenty budowlane i elementy bu-

dynku. Opór cieplny i współczynnik przenikania ciepła. Metoda obliczania¹;

- b) nie posiadały aprobaty technicznej dotyczącej wartości deklarowanych współczynników przewodzenia ciepła λ , czyli właściwości użytkowych wyrobu odnoszących się do wymagań podstawowych, jakie powinny spełniać obiekty budowlane, czyli w tym zakresie oszczędności energii i odpowiedniej izolacyjności cieplnej przegród.²

Nie mogę się zgodzić ze stanowiskiem, że nie było konieczności uzyskania aprobaty technicznej w sytuacji, kiedy jedynym dokumentem odniesienia była norma PN-B-12069 Wyroby budowlane ceramiczne.

Cegły, pustaki, elementy poryzowane, która nie zawiera parametrów cieplnych dla wskazanych w niej materiałów.

Jaki jest dokument odniesienia dla deklarowanych wartości współczynników przewodzenia λ ? Jakie wartości λ deklaruje producent? Należy przypomnieć, że wartość obliczeniową współczynnika λ uzyskiwało się w wyniku obliczeń wg PN-EN ISO 10456:1999 Izolacja cieplna – Materiały i wyroby budowlane – określanie deklarowanych i obliczeniowych wartości cieplnych³, przyjmując jako podstawę wartość deklarowaną dla materiału. Przy braku normy dotyczącej danej cechy technicznej materiału, dokumentem od-

niesienia staje się aprobatą techniczną. Jeżeli producent chciał legitymować się wartościami obliczeniowymi parametrów izolacyjności cieplnej materiałów, których nie uwzględniono w *PN-EN ISO 6946:1999*⁴, powinien użyć na swoje wyroby aprobatę techniczną, w której będą podane wartości obliczeniowe λ lub R dla poszczególnych odmian produkowanych wyrobów. Podstawą do jej uzyskania z pewnością będą wyniki przeprowadzonego kompleksowego programu badawczego.

Projektant nie ma prawa opierać się tylko na informacjach. W związku z powyższym potwierdzam, że w swoich obliczeniach współczynnika przenikania ciepła U (z pominięciem wpływu mostków cieplnych) przyjąłem rzeczywiście współczynnik przewodności cieplnej λ dla ceramiki tradycyjnej. Myślę, że słusznie. W Załączniku Krajowym NC do normy *PN-EN ISO 6946:1999* nie zamieszczono wartości obliczeniowej właściwości fizycznych materiałów poryzowanych (porothermu). Norma nie dopuszczała obliczeń na podstawie właściwości fizycznych ustalonych za pomocą badań lub udokumentowanych źródeł. Przy braku rzetelnych informacji, opartych na normach i przepisach prawa, takie właśnie wartości winno się przyjmować w obliczeniach projektowych, a nie wartości mniejsze, a więc korzystniejsze.

Firma Wienerberger zapewnia, że „ściany jednowarstwowe są rozwiązaniem nie tylko spełniającym polskie i europejskie przepisy, ale (...) pozwalają na wznoszenie ciepłych budynków, zapewniających stabilną temperaturę i naturalny mikroklimat”. Czy rzeczywiście?

Ściany jednowarstwowe są ścianami w których niewątpliwie występują mostki cieplne i trudno je wyeliminować, zachowując w przeważającej części strukturę przegrody jednowarstwowej. W ścianach warstwowych poprawne rozwiązanie detali konstrukcyjnych pozwala w znacznym stopniu ograniczyć wpływ mostków cieplnych. Zgodnie z poprzednią wersją normy *PN-EN ISO 6946:1999 Komponenty budowlane i elementy budynku. Opór cieplny i współczynnik przenikania ciepła. Metoda obliczania*, przy poprawnie rozwiązanych detalach konstrukcyjnych dodatki ΔU wyrażające wpływ mostków cieplnych wyniosły:

- dla ścian zewnętrznych z otworami okiennymi i drzwiowymi – $0,05 \text{ W/m}^2 \text{ K}$;
- dla ścian zewnętrznych z otworami okiennymi i drzwiowymi oraz z płytami balkonów i loggii przenikającymi ścianę – $0,15 \text{ W/m}^2 \text{ K}$;

Polskie przepisy prawne ograniczają wartości współczynnika przenikania ciepła:

- dla ścian warstwowych maksymalny współczynnik przenikania ciepła

$$U_{k_{\max}} = 0,30 \text{ W/m}^2 \text{ K},$$

- dla ścian jednowarstwowych

$$U_{k_{\max}} = 0,50 \text{ W/m}^2 \text{ K}.$$

W ścianach warstwowych problem mostków cieplnych traci znaczenie.

W celu porównania granicznych parametrów ścian o różnej budowie posłużę się dwoma przykładami rozwiązań ścian z otworami okiennymi i drzwiowymi oraz z płytami balkonów i loggii przenikającymi ścianę.

1. Ściana o budowie warstwowej:

$$U_k = U_c + \Delta U [\text{W/m}^2 \text{ K}], \text{ po podstawieniu:}$$

$$0,30 = U_c + 0,15, \text{ stąd}$$

$U_c = 0,15 \text{ W/m}^2 \text{ K}$ – wartość współczynnika przenikania ciepła przegrody o budowie warstwowej.

2. Ściana jednowarstwowa:

$$U_k = U_c + \Delta U [\text{W/m}^2 \text{ K}], \text{ po podstawieniu:}$$

$$0,50 = U_c + 0,15, \text{ stąd}$$

$U_c = 0,35 \text{ W/m}^2 \text{ K}$ – wartość współczynnika przenikania ciepła przegrody jednowarstwowej, przy założeniu poprawnego docieplenia wszystkich mostków cieplnych.

Ściana warstwowa przy spełnieniu granicznych warunków normowych i prawnych, zawsze będzie dwa razy cieplejsza. Rozwiązanie 1 daje większą możliwość oszczędzania energii niż 2.

Zgodnie z załącznikiem krajowym NA do normy *PN-EN ISO 6946:1999* str. 29, wpływ liniowych mostków cieplnych w przypadku niepoprawnie rozwiązanych detali konstrukcyjnych może być znacznie wyższy niż wynika to z danych tablicy NA.1. Analizując przykłady rozwiązań zamieszczone w materiałach informacyjnych firmy Wienerberger, można zauważyć, że nie we wszystkich detalach mostki cieplne są poprawnie ocieplone.⁵ Brak jest izolacji cieplnej w narożnikach, na długości ościeży okien i drzwi (z wyjątkiem nadproży) i przedłużeń izolacji w obszarze węzłów kon-

strukcyjnych i wieńców. Przy projektowaniu ścian łukowych jednowarstwowych również należy się liczyć z mniej korzystną wartością współczynnika przenikania ciepła, podobnie jak w narożnikach. „Spadek temperatury w narożu występuje głównie z dwóch przyczyn:

- współczynnik napływu (przejmowania) ciepła naroża jest mniejszy niż dla innych części przegrody,
- powierzchnia zewnętrzna (odpływu ciepła) jest większa od powierzchni wewnętrznej (napływu ciepła),”⁶

Uważam, że przyjmując z pominięciem normowych zasad, wartość $U_c = 0,31 \text{ W/m}^2 \text{ K}$ dla ścian jednowarstwowych z pustaków ściennych POROTHERM 44, można liczyć się z prawdopodobieństwem przekroczenia wartości $U_{k_{\max}} = 0,50 \text{ W/m}^2 \text{ K}$, przy uwzględnieniu wartości dodatku znacznie większego niż $\Delta U = 0,15 [\text{W/m}^2 \text{ K}]$.

$$U_k >> 0,31 + 0,15 \text{ W/m}^2 \text{ K},$$

$$U_k >> 0,46 \text{ W/m}^2 \text{ K}$$

W związku z powyższym, przy stosowaniu metody uproszczonej istniało duże prawdopodobieństwo przekroczenia regulowanej prawem maksymalnej wartości współczynnika przenikania ciepła $U_{k_{\max}} = 0,50 \text{ W/m}^2 \text{ K}$.

Urszula Elżbieta Wodnicka
projektant

¹ Str. 2 „...współczynnik przenikania ciepła przegród pełnych należy obliczać według niniejszej normy przyjmując do obliczeń wartości obliczeniowe współczynnika przewodzenia ciepła materiałów budowlanych według załącznika NC...”

str. 8. λ – obliczeniowy współczynnik przewodzenia ciepła materiału obliczony zgodnie z ISO/DIS 10456.2 lub przyjęty z tablic. Odsyłacz krajowy *PN-EN ISO 10456:1999 Izolacja cieplna - Materiały i wyroby budowlane - Określanie deklarowanych i obliczeniowych wartości cieplnych*.

² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 sierpnia 1998 r. w sprawie aprobat i kryteriów technicznych oraz jednostkowego stosowania wyrobów budowlanych. (Dz. U. nr 107, poz. 679) §6., §7, §8 i 9 (por. str. 17).

³ Obecnie *PN-EN ISO 10456:2004 Materiały i wyroby budowlane - Procedury określania deklarowanych i obliczeniowych wartości cieplnych*.

⁴ Obecnie *PN-EN ISO 6946:2004 Komponenty budowlane i elementy budynku Opór cieplny i współczynnik przenikania ciepła metoda obliczania*.

⁵ Materiały informacyjne firmy Wienerberger „Przykłady detali architektoniczno-budowlanych w systemie Porotherm”. Warszawa, marzec 2001.

⁶ Budownictwo ogólne. Wacław Żenczykowski, tom 3/1, str. 47. Warszawa 1987.

Co słyszeć w Warszawie?

Ponieważ Szanowni Czytelnicy o tym, co słyszeć w Warszawie, mogą dowiedzieć się również np. z wywiadu z Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, publikujemy w tym numerze jedynie 2 uchwały Prezydium Krajowej Rady PIIB oraz jedną uchwałę Krajowej Rady PIIB.

Uchwała 14/P/04 Prezydium PIIB z 3 XI 2004 r.

Wobec nieosiągnięcia planowanych wpływów z reklam w miesięczniku „Inżynier Budownictwa” i w związku z niedoborem środków finansowych na wysyłkę czasopiśma, Prezydium KR PIIB postanawia przedstawić Krajowej Radzie uchwałę o następującej treści:

W budżecie na rok 2004:

1. Zwiększyć przychody w poz. 1.2 – Odsetki od lokat depozytów z tytułu ubezpieczenia OC – o kwotę 180 tys. zł do kwoty 380 tys. zł.
2. Rozwiązać rezerwę w wysokości 220 tys. zł.
3. Zwiększyć pozycję 2.7 budżetu – Koszty biuletynu informacyjnego – w roku 2004

o kwotę 400 tys. zł (180 tys. + 220 tys. zł) do kwoty 1.900 tys. zł

Uchwała 21/R/04 Krajowej Rady PIIB z 15 XII 2004 r.

Krajowa Rada PIIB, stwierdzając, że indywidualne wystąpienia organów Krajowej i Okręgowych Izb bezpośrednio do władz administracyjno-rządowych osłabiają możliwość wprowadzenia zmian do nowelizowanych aktów prawnych, postanawia, co następuje:

1. Dokonuje się rekonstrukcji Komisji Prawno-Regulaminowej.
2. W skład Komisji Prawno-Regulaminowej wejdą przedstawiciele Okręgowych Izb pełniący jednocześnie funkcje przewodniczących okręgowych zespołów prawno-regulaminowych.
3. Zobowiązuje się wszystkie organy Krajowej Rady i Okręgowych Izb do zgłaszania wniosków i postulatów wyłącznie do Komisji Prawno-Regulaminowej.

4. Komisja Prawno-Regulaminowa jest zobowiązana do informowania Krajowej Rady o wypracowanym jednolitym stanowisku.

Uchwała 3/P/05 Prezydium Krajowej Rady PIIB z 5 I 2005 r.

Prezydium Krajowej Rady PIIB uchwała, co następuje:

1. Załącznik nr 4 do uchwały 2/P/04 – Tabela wynagrodzeń w Biurze Krajowym PIIB – otrzymuje brzmienie, jak w załączniku do niniejszej uchwały.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr 3/P/05 z dnia 5 I 2005

Tabela wynagrodzeń w Biurze Krajowym PIIB

Wynagrodzenie mies. (brutto) w złotych:

Dyrektor Biura	2800-5500
Główny specjalista	2400-5000
Inspektor (Księgowy)	1800-3500
Kierownik sekcji	1800-4000
Asystent.	1200-3000
Sekretarka	1200-3000

Z żałobnej karty

Non omnis moriar...

W ostatnich miesiącach odeszli od nas na zawsze niżej wymienieni członkowie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:

Marek Janus
Sylwester Krawczyk
Henryk Matusiak
Jan Mączka
Zbigniew Starczyk
Stanisław Wójcik

Zatrzymajmy się zatem na chwilę i uczcijmy pamięć naszych zmarłych Kolegów.

Co roku w Dzień Zaduszny (2 listopada) w kościele pod wezwaniem Matki Bożej Wspomożenia Wiernych przy ul. Wodnej 36 w Łodzi odprawiana jest Msza św. w intencji zmarłych członków Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Wspomnienie o śp. Stanisławie Wójciku

4 grudnia 2004 roku w Wieluniu zmarł – po ciężkiej, nieuleczalnej chorobie – mgr inż. Stanisław Wójcik, działacz Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, członek Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB, delegat na zjazd ŁOIIB.

Stanisław Wójcik urodził się w 1942 roku w Wieluniu. Tu spędził szczęśliwe – jak wspominał – mimo historycznie trudnych lat, dzieciństwo i młodość, by po maturze uzyskanej w LO im. Tadeusza Kościuszki w Wieluniu rozpocząć studia na Wydziale Budownictwa Politechniki Łódzkiej. Studia ukończył z wynikiem bardzo dobrym w 1968 roku.

Jako mgr inż. budownictwa lądowego rozpoczął pracę na stanowisku inżyniera budowy w Wieluńskim Przedsiębiorstwie Budowlanym w Wieluniu. Był zawsze osobą bardzo aktywną, stąd już jako młody inżynier uczył przedmiotów zawodowych w zespole szkół budowlanych przy WPB. Wielu absolwentów szkoły – dziś budowlanych z wieloletnim stażem – wspomina Go z tamtego okresu jako kompetentnego i wymagającego nauczyciela.

W 1969 roku został kierownikiem budowy Zakładów Sprzętu Motoryzacyjnego „POLMO” w Prasce, dużego (w szczytowym okresie zatrudniającego ponad 5 tys. pracowników) i bardzo nowoczesnego, jak na owe czasy, obiektu przemysłowego – sztandarowej wtedy budowy WPB. Zawodowy rozwój zaowocował awansem i od 1974 roku Stanisław Wójcik pełnił funkcję zastępcy dyrektora WPB ds. technicznych.

Mimo absorbującej pracy na tym stanowisku, przez kolejne lata kolega Wójcik był aktywnym zawodowo inżynierem. Działał w Komisji Kwalifikacyjnej na uprawnienia budowlane przy Wojewodzie Sieradzkim. Był także członkiem Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych w Sieradzu.

Jego aktywność nie ograniczała się jedynie do budownictwa. Znajdował też czas na hobby. Był myśliwym, członkiem Myśliwskiego Sądu Koleżeńskiego. Pasja, z jaką zajmował się łowiectwem, z jaką umiał

i lubił opowiadać o lesie i zwierzętach (sam byłem chętnym słuchaczem tych opowieści), zyskiwała mu kolejnych przyjaciół. Melodia *Amazing Grace* odegrana nad trumną kolegi Stanisława przez zespół sygnalistów z koła łowieckiego jeszcze brzmi w naszych uszach.

Tu godzi się przypomnieć, że muzyka też była polem Jego aktywności. Fakt, że przez ostatnie lata nieco zarzuconym. Ale na zawsze pozostanie mi w pamięci ubiegłoroczny dzień lipcowy, kiedy to mogliśmy w gronie znajomych słuchać jak gra na akordeonie.

Stanisław Wójcik był patriotą swojej małej ojczyzny – Wielunia, w którym się urodził, mieszkał i pracował. Był członkiem Towarzystwa Przyjaciół Wielunia i z tym miastem związał swoje życie.

Był człowiekiem otwartym na drugich. Dysponując bogatym, wieloletnim doświadczeniem budowlanym, chętnie dzielił się nim z młodszymi kolegami. Pod jego skrzydłami wyrosło wielu techników i inżynierów. Zawsze znajdował czas dla tych, którzy chcieli skonsultować się czy poradzić w trudnych lub nietypowych problemach projektowych albo wykonawczych. Jego inżynierska intuicja, pedantyczna dokładność, wymagania, które stawiał innym, a przede wszystkim sobie, sprawiły, że dla wielu z nas stał się niekwestionowanym autorytetem.

Z udziałem kolegi Stanisława Wójcika jako kierownika, a później członka dyrekcji WPB powstały zakłady produkcyjne, szkoły i budynki użyteczności publicznej, a przede wszystkim osiedla mieszkaniowe w Wieluniu i okolicach, ale także w Bełchatowie, Pajęcznie, Działoszynie, Wieruszowie, Sieradzu, Złoczewie i innych miejscowościach. W Wieluniu i okolicy zrealizowano też немало jego autorskich pro-

jektów budowlanych i inżynierskich. Spod ręki kolegi Stanisława nigdy nie wychodziła fuszerka czy niedoróbka, choćby to było drobne, jednostronicowe, robocze opracowanie. To profesjonalne podejście wzbudzało respekt i szacunek.

Kiedy kilkanaście lat temu realia gospodarcze uległy zupełnej zmianie, a ponad tysiącsobowe WPB (największa firma budowlana w powiecie wieluńskim), nie wytrzymało konkurencji na kurczącym się rynku budowlanym i upadło (jak zresztą wiele innych i wszystkie wieluńskie „państwowe” firmy budowlane) kolega Wójcik nie opuścił rąk, lecz utworzył własną firmę budowlaną. Cały czas był aktywny, pobudzał do działania, zachęcał i ośmielał do „brania spraw w swoje ręce”. Kilka firm budowlanych powstałych z Jego inspiracji działa do dziś. Od wielu lat był członkiem PZITB, a kiedy powstawała Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, był jednym z pierwszych, którzy rozpoczęli w niej działanie. Współdziałał również w organizacji punktu informacyjnego Izby w Wieluniu.

Śmierć przyszła jak zawsze nie w porę, mimo wszystko zaskakująca. Najpierw choroba wymusiła rezygnację z dawnej aktywności. Później, od czasu do czasu, odwiedzał nas w firmach. W końcu to my odwiedzaliśmy Go w domu.

Odszedł od nas wspaniały kolega, dobry inżynier, życzliwy człowiek, którego zawsze będziemy ciepło wspominać. Niech czytelnik daruje mi patos, ale wierzę, że niejeden kolega znający osobiście Stanisława Wójcika wraz ze mną zawoła za poetą: „kto dziś weźmie lutnię po Bekwarku?”

Piotr Parkitny

SZKOLENIA

na które zapraszamy członków ŁOIIB

CZAS	MIEJSCE	PROBLEMATYKA
17 marca 2005 r. godz. 16.30	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6	CZwartkowe SPOTKANIA NA POLITECHNICE (XV). „Aktualne problemy projektowania i realizacji robót geotechnicznych” cz. IV. <i>dr inż. Marek Lefik (PŁ)</i>
18 marca 2005 r. godz. 15.30-19.00	NOT, pl. Komuny Paryskiej 5a, Łódź	„Obrót i stosowanie wyrobów budowlanych po wejściu Polski do UE w świetle przepisów ustawy o wyrobach budowlanych” <i>mgr inż. Andrzej Wiśniewski (Ministerstwo Infrastruktury)</i>
30 marca 2005 r. godz. 9.00-15.00	NOT, pl. Komuny Paryskiej 5a, Łódź	„Dachy i stropodachy płaskie i strome – budowa oraz izolacje przeciwwilgociowe i termiczne” <i>dr inż. Jerzy Karyś (Politechnika Wrocławska)</i>
31 marca 2005 r. godz. 16.30	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6	CZwartkowe SPOTKANIA NA POLITECHNICE (XVI). „Norma projektowania konstrukcji żelbetonowych PN-B-03264:2002” – cz. V. <i>prof. Maria E. Kamińska (PŁ)</i>
1 kwietnia 2005 r. godz. 16.00	NOT, pl. Komuny Paryskiej 5a, Łódź	„Wszystko o rusztowaniach” – seminarium wraz z filmową prezentacją. <i>mgr inż. Piotr Kraszkiewicz, mgr inż. Danuta Gawęcka (Poznań)</i>
14 kwietnia 2005 r. godz. 16.30	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6	CZwartkowe SPOTKANIA NA POLITECHNICE (XVII). „Konstrukcje drewniane dziś i jutro”. <i>prof. Zbigniew Mielczarek (Politechnika Szczecińska)</i>
22 kwietnia 2005 r. godz. 14.00-19.00	NOT, pl. Komuny Paryskiej 5a, Łódź	„Proces budowlany wg znowelizowanej ustawy Prawo budowlane” <i>mgr inż. arch. Mariola Berdysz (Warszawa)</i>
28 kwietnia 2005 r. godz. 16.30	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6	CZwartkowe SPOTKANIA NA POLITECHNICE (XVIII). „Konstrukcje sprężone cz. I” <i>prof. Artem Czkwianianc (PŁ)</i>
12 maja 2005 r. godz. 16.30	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6	CZwartkowe SPOTKANIA NA POLITECHNICE (XIX). „Aktualne problemy projektowania i wykonawstwa węzłów cieplnych” <i>mgr inż. Maria Lisowska (PŁ)</i>
20 maja 2005 r. godz. 15.30	NOT, pl. Komuny Paryskiej 5a, Łódź	„Odpowiedzialność zawodowa i dyscyplinarna inżynierów budownictwa” – seminarium (<i>mgr inż. Krzysztof Kopacz, dr inż. Andrzej Kuligowski, mgr inż. Grzegorz Rakowski</i>)
30 czerwca 2005 r. godz. 16.30	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6	CZwartkowe SPOTKANIA NA POLITECHNICE (XX). „Konstrukcje sprężone cz. II” <i>prof. Artem Czkwianianc (PŁ)</i>

Ze względów organizacyjnych prosimy uczestników szkoleń o wcześniejsze zgłoszenia, których należy dokonywać w biurze ŁOIIB lub telefonicznie: (042) 632 97 39, względnie faksem: (042) 630 56 39 lub e-mailem: lod@piib.org.pl.

Członkowie ŁOIIB korzystają bezpłatnie nie tylko ze szkoleń, lecz również z serwowanych czasami posiłków.

Jeżeli zachodzi konieczność dostarczenia materiałów szkoleniowych – preferujemy osoby, które dokonały wcześniejszego zgłoszenia uczestnictwa.

Zapraszamy członków Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa na

„Czwartkowe spotkania na Politechnice”

cykl bezpłatnych szkoleń, które odbywają się na ogół w drugi oraz ostatni czwartek miesiąca przez cały rok (z przerwą wakacyjną w lipcu i sierpniu)

Miejsce: audytorium Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Al. Politechniki 6 (I piętro). Czas: od godziny 16.30 do 20.00 (z przerwą na podwieczorek)

O sklerozie ulicy, rewitalizacji i... krzywej wieży w Pizie

Zjeżdżam z autostrady, kończy się w miarę wygodna podróż. Tempo jazdy spada do 30 kilometrów na godzinę. Droga uprządkowana równa i nie zatłoczona tirami, ale upstrzona „euro rondami” dającymi pierwszeństwo wyjeżdżającym z podziemnych dróg i supermarketów. Wzdłuż po obu stronach bezładna, męcząca zabudowa ciągnąca się kilometrami jak jedno wielkie sklerotyczne przedmieście, nie dające wytchnienia zmęczonym oczom. Brak przestrzeni, nie ma gdzie się zatrzymać, by odpocząć, dookoła sama „strefa zurbanizowana” pozbawiona jakiegokolwiek urbanistyki. Każdy zbudował na swojej działce, co chciał i jak chciał, rozpychając się nieco łokciami. Z mapy wynika, że to musi być gdzieś tu, ale jak poznać gdzie zaczyna się i kończy kolejne miasto. Nieciekawe budynki i zaśmiecony krajobraz, stłamszona przyroda. I nagle... jest! Wyłoniła się zza brzozy dzisiejszych czasów, wysoka na 55 metrów, odchylona od pionu o ponad 4 metry, piękna kampanila – krzywa wieża w Pizie...

O rewitalizacji pisałem szerzej w poprzednim Kwartalniku w kontekście Międzynarodowej Konferencji „PRO-REVITA Łódź 2004”. Troska o racjonalne gospodarowanie przestrzenią stało się w państwach Unii Europejskiej jednym z najaktualniejszych tematów, co potwierdzone zostało wyasygnowaniem specjalnych funduszy unijnych na kształtowanie otaczającej nas przestrzeni publicznej, w tym także na działania rewitalizacyjne. Dlatego też obserwujemy intensywną wymianę poglądów i doświadczeń w środowiskach odpowiedzialnych za kreowanie myśli urbanistycznej.

Środowisko polskie, a także i łódzkie, mocnym głosem włączyło się do tej ogólnoeuropejskiej dyskusji. Miałem zatem ostatnio okazję uczestniczyć w kilku spotkaniach zajmujących się problematyką kształtowania przestrzeni w rozumieniu urbani-

stycznym, a były to: Międzynarodowa Konferencja „Rewitalizacja urbanistyczna miast polskich – rola architekta” w Poznaniu; Międzynarodowa Konferencja „Pro-Revita” „Rewitalizacja miast przemysłowych rola dziedzictwa kulturowego” w Łodzi; seminarium „Gospodarowanie przestrzenią w gminach województwa łódzkiego” w Łodzi; Prezentacje do dyskusji projektowych opracowań rewitalizacji wybranych kwartałów miejskich w Łodzi

Konferencja poznańska organizowana przez Okręgową i Krajową Izbę Architektów, pomimo jakby się wydawało lokalnego polskiego tematu, zgromadziła przedstawicieli z różnych krajów europejskich. Mielśmy możliwość przekonać się, że problem degradacji zespołów urbanistycznych i podejmowanie prób ich ratowania dotyczy praktycznie wszystkich stron świata, niezależnie od rozwoju społeczno-gospodarczego, poziomu edukacji i zamożności społeczeństw. Ponadto, przykłady pokazane przez prelegentów z Włoch, Niemiec, czy Francji potwierdzają fakt braku wypracowania jednoznacznej metody rozwiązania problemu rewitalizacji obszarów zdegradowanych. W zasadzie wszystkie pokazane przykłady były jedynie prezentacją stanowiącą przyczy-

nek do dyskusji i wymiany poglądów między uczestnikami, a nie definicją pokazującą ściśle rozwiązania projektowe. Niektóre prezentacje wzbudzały we mnie zastrzeżenia, jak choćby przykład francuski, gdzie przedstawiono projekt rewitalizacji obszarów nadrzecznych niewielkiego miasta, według mnie zbyt beztrzesko proponujący nową zabudowę i nową funkcję dla terenów, które – jak wynikało z mapy – uznano by u nas za tzw. zalewowe. Przykład z Mediolanu, prezentujący potrzebę rewitalizacji olbrzymich połaci niedawno wzniesionych blokowisk, przypominał o czekających nas niebawem problemach mieszkańców takich osiedli, dla których niewartościowe przestrzennie miejsca do życia stają się niesatysfakcjonujące i powodują nie tylko degradację przestrzenną, ale i społeczną w szerokim aspekcie. Przykład z Turynu, mówiący praktycznie o konieczności objęcia programem rewitalizacji właściwie całego miasta będącego po okresie świetności produkcyjnej, przypominał nasze łódzkie problemy miasta przemysłowego.

Czymże jest zatem rewitalizacja? W skrócie nazwałbym ją zespołem wszelkich działań politycznych, społecznych, gospodarczo-ekonomicznych i projektowych zmierzają-

Jeden ze zrewitalizowanych budynków Politechniki Łódzkiej, ul. Wólczńska 215

cych do przywrócenia życia obszarom, które uległy degradacji przestrzennej, najczęściej z powodu ustania przyczyny zbudowania tego obszaru i braku powodu, dla którego miałyby on nadal istnieć. Nie pozostaje tutaj bez znaczenia wymieniona powyżej kolejność tych działań. Same, nawet interesujące rozwiązania projektowo-urbanistyczne, nie rozwiązują problemu bez udziału pozostałych aspektów. To przede wszystkim państwo, w rozumieniu władz lokalnych, musi podjąć poprzez swoją politykę społeczno-przestrzenną odpowiednie działania, w tym także gospodarczo-ekonomiczne, w celu uruchomienia procesu rewitalizacji danego obszaru. Ten aspekt podkreślany był w Poznaniu właściwie przez wszystkich prelegentów zagranicznych. Istnieje konieczność angażowania w zamierzenia przestrzenne całej społeczności, której one mają dotyczyć na etapie przygotowawczym, przez tworzenie tak zwanej zasady trzech P.

PPP – partnerstwo prywatno-publiczne polegające na tym, że dla obszarów objętych rewitalizacją, będących najczęściej mieszaniną terenów prywatnych i publicznych, władza lokalna podejmuje decyzje i uchwały będące wręcz aktami prawnymi jednoznacznie określającymi zasady udziału poszczególnych grup w przedsięwzięciu i ich wzajemne relacje prawne i finansowe. Stronami są władze lokalne, mieszkańcy, inwestorzy, właściciele, a także projektanci i wykonawcy zadania. Od początku do końca procesu są zatem jasno sformułowane stosunki i konsekwencje prawno-ekonomiczne uczestników. Tak sformułowane lokalne prawo otwiera szerokie możliwości poszczególnym udziałowcom, choćby w uruchamianiu ścieżek finansowania przedsięwzięcia, możliwości zaciągania kredytów, zbywania udziałów czy w końcu sięgania po dotacje unijne. Na tak jasno sprecyzowany kręgosłup ekonomiczno-społeczny mogą się dopiero nałożyć sensowne działania projektowo-przestrzenne. Przy czym projektowanie nie odbywa się „w próżnię”. Strony znają się od samego początku i nawiązują bezpośredni kontakt, choćby tak jak na prezentowanych przez Włochów festynach odbywających się bezpośrednio na terenach mających stanowić obszar zadania

objętego rewitalizacją. A zatem, wbrew tytułowi konferencji, jej uczestnicy zwrócili tym razem szczególną uwagę na rolę i niebagatelne znaczenie pozostałych stron przedsięwzięcia – nie tylko architekta.

Konferencja „PRO-REVITA” została już szeroko skomentowana przeze mnie w poprzednim numerze Kwartalnika, do którego odsyłam zainteresowanych. Dodam tylko, że napotykam co i raz na jej reminiscencje w postaci zainteresowania prezentowanymi tematami. Z tą konferencją ma bezpośrednie powiązanie kilkusetapowa prezentacja dokonań urbanistyczno-przestrzennych dotyczących bezpośrednio naszego miasta. Otóż na zlecenie Urzędu Miasta wieloosobowy zespół projektantów zgrupowany wokół „Pro-revity” prof. K. Pawłowskiego wykonał pracę projektową pod wspólną nazwą „Zintegrowany program rewitalizacji centralnych obszarów Łodzi”. Do opracowania projektowego wybrano dwa tereny w ścisłym centrum miasta: północny – kwartały zawarte między ulicami Próchnika, Piotrkowską, Zieloną, Wólczańską, oraz południowy – kwartały zawarte między ulicami Kilińskiego, Piłsudskiego, Piotrkowską, Tuwima. Obszar północny to przede wszystkim fragment ul. Zachodniej ze straszącymi po przeprowadzanych przed laty wyburzeniach oficynami tzw. „fortepianami”, a obszar południowy to zdegradowana pierzeja ul. Kilińskiego z martwymi terenami wewnątrz przyległego kwartału. Oba tereny trudne, duże i domagające się natychmiastowej rewitalizacji. Opracowania te alternatywnie w dwóch wersjach wykonały zespoły wyłonione z pracowników naukowych Instytutu Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej. Do tego przedstawiono propozycję całkowitej zmiany układu komunikacyjnego centrum miasta wykonaną przez zespół projektantów komunikacji z Krakowa. Prezentacja opracowań powyższych odbywała się kilkakrotnie dla różnych grup środowiskowych: dla urzędników, dla środowisk twórczych, dla mieszkańców i dla środowiska architektów. Ja uczestniczyłem w niej trzykrotnie i za każdym razem wywoływały one naprawdę burzliwe dyskusje, a szczególnie część poświęcona rozwiązaniu komunikacyjnemu. Powiem tylko, że kole-dzy z Krakowa zaproponowali dla wycisze-

nia i uspokojenia układu komunikacyjnego usunięcie ruchu samochodowego w obszarze ulic Północnej, Targowej, Piłsudskiego, Pogonowskiego! Pozostały do centrum jedynie pętelkowe sięgacze o zawężonej szerokości. Uf! – duża rzecz! Protestom z sali nie było końca! Praktycznie projekt ten podobał się jedynie młodemu „ekologom-rowerzystom” obecnym na sali. Ale na tym dosyć. Aby uszanować pracę projektantów, obiecuję wypowiedzieć się oddzielnie na ten temat przy innej okazji znacznie szerzej, sięgając merytorycznych argumentów a nie emocji. Zapraszam wszystkich do zapoznania się z powyższymi projektami na stronach internetowych www.prorevita.pl i do zabrania głosu w dyskusji o przestrzeni naszego miasta. Dodam tylko, że dla uzyskania dotacji unijnych konieczne są takie opracowania projektowe skonsultowane ze środowiskami twórczymi i mieszkańcami. Należy pochwalić władze, że tym razem w miarę wcześniej zainwestowały środki na uruchomienie odpowiednich procedur i być może tym razem nie grozi nam słynny „nocnik”.

Trzecia z konferencji zajmowała się już ściśle obszarami naszego okręgu. Była to debata organizowana przez Urząd Wojewódzki w Łodzi pod przewodnictwem Dyrektora Instytutu Architektury i Urbanistyki PŁ prof. Krzysztofa Pawłowskiego.

Pani Ewa Paturalska-Nowak – Dyrektor Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego – przedstawiła referat „Relacje planowania regionalnego z planowaniem lokalnym.” Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustaliła, że na poziomie regionalnym politykę przestrzenną ustala Plan zagospodarowania przestrzennego województwa, natomiast na poziomie lokalnym (gminy) – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Referat bardzo szczegółowo przedstawiał stopień realizacji tej uchwały, w głębokiej analizie przedstawiono zaawansowanie poszczególnych gmin w sporządzaniu planów, a także ich relacje i zgodność ustawową z planem wojewódzkim. Moją uwagę zwrócili przypadki rażących niezgodności planów gminnych

z ustaleniami planu wojewódzkiego, a także niezgodności na styku planów dwóch sąsiednich gmin. Przykład to choćby wodny zbiornik retencyjny występujący na planie jednej gminy z granicą przebiegającą między gminami przez środek zalewu, na planie drugiej gminy w ogóle nie występujący. Ktoś odciął wodę jak nożem!

O zawartości studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w świetle potrzeb planistycznych mówił p. Mirosław Wiśniewski. Prawo własności rodzi u nas natychmiastowe skojarzenie z prawem do zabudowy powstałym nieomal automatycznie wraz z aktem notarialnym. Właściwie od planów oczekuje się zapewnienia swobody do inwestowania bez oglądania się na skutki. Niemal każdy właściciel nieruchomości domaga się możliwości budowania na swoim terenie. Takie są wywierane naciski na planistów sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Sztuka planowania winna być wiedzą o tym, gdzie nie wolno absolutnie budować. Planowanie przestrzenne rozumiane jest przez lokalne władze i samorządy przede wszystkim jako wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę. Klóci się to z zasadą zrównoważonego rozwoju, a skłania do powiedzenia: co by tu jeszcze zabudować, Panowie... co by tu jeszcze!?

Nawiązała do tego w swoim referacie „O konieczności wyznaczania obszarów przyszłej urbanizacji w oparciu o realne możliwości i wobec realnych potrzeb z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz ładu przestrzennego” p. Weronika Wiśniewska. Wykład jasny, bezkompromisowo demaskujący niezgodność opracowań planistycznych z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Strefy przyszłej urbanizacji wyznaczane są na wyrost, zbyt wielkie dla rzeczywistych potrzeb, z mechanicznym wyznaczaniem terenów pod zabudowę „na zapas”. Nie szanuje się terenów o walorach krajobrazowych, dopuszcza się zabudowę w bezpośredniej bliskości istniejących zabytków. Przedziwna jest tendencja w wyznaczaniu terenów pod działalność gospodarczą wzdłuż dróg tranzytowych, a na terenach wiejskich wzdłuż dróg lokalnych dopuszcza

się zabudowę liniową jako jedyny model rozwoju wsi. Zaczynają więc powstawać tasemcowe koszmary zwane przez środowisko urbanistów „sklerozą ulicy”. Co może powstać z tak „rozwijającej się” zabudowy, miałem okazję obserwować dokonując przejazdu lazurowym wybrzeżem z Francji do Włoch. Praktycznie od Nicei przez Monte Carlo, Monaco, San Remo do Genui jest to jeden niekończący się ciąg zabudowy, jak jedno wielkie przedmieście – niewygodne i ciasne, nieprzyjemne i uniemożliwiające zatrzymanie się do nabrania oddechu. Oczy bolą od nadmiaru, piękny niegdyś zapewne krajobraz „zaćkany” zabudową do granic możliwości. Setki kilometrów jazdy w odległości kilkudziesięciu metrów od błękitnej czystej wody i nigdzie, ale to nigdzie nie ma do niej dostępu – wzdłuż drogi strefa ściśle zurbanizowana – koszmarny sen urbanisty. To samo spotkało mnie w okolicach Pizy, Wenecji, Mediolanu, Padwy i wielu miasteczek znanych jako perły architektury. Czy czeka nas to samo za parę lat? Należy chronić małomiasteczkowe układy urbanistyczne z ich obszarami podworskimi, obiektami zabytkowymi, walorami krajobrazu i zasobami przyrodniczymi, należy dążyć do racjonalnego zrównoważonego rozwoju odpowiedniego do skali małych miejscowości i ekosystemów. Przerost nowej zabudowy poza naturalne granice miast, zatracenie zwartości zabudowy, formy nowych obiektów zaprzeczające tradycyjnej formie architektonicznej regionu i brak poszanowania dla otaczającej nas przyrody to zatrwajający obraz nowych czasów rozwoju urbanizacji za wszelką cenę. Na alarm biły w tym zakresie w swych referatach panie Elżbieta Muszyńska („Problematyka rehabilitacji urbanistycznej założeń przestrzennych o walorach kulturowych”) i Renata Mikieliewicz („Rola środowiska przyrodniczego w gospodarowaniu przestrzenią”). Instrumentem do właściwego zarządzania przestrzenią urbanistyczną jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Niestety, często – jak wykazała swoim wystąpieniem p. Barbara Brzezińska-Kwaśny – powody podejmowania uchwał o przystąpieniu do sporządzania planu są pozaurbanistyczne i wymuszone niejako lokalnymi interesami, potrzeba

dokonania zmian pod konkretną inwestycję, złożeniem wniosku dotyczącego prywatnego terenu albo wręcz usankcjonowaniem samowoli budowlanej. Nie tędy droga. Chrońmy to, co nam jeszcze pozostało z romantyzmu krajobrazu. Dbajmy o to, co nas wyróżnia od innych zurbanizowanych stron świata. Szanujmy nasze dziedzictwo kulturowe, także – a może nade wszystko – przez poszanowanie otaczającej nas przestrzeni uczmy się ją widzieć.

...Przekraczamy granicę, wracamy. Szosa gwałtownie marnieje; polatane dziury, ciężarówki tamujące ruch, liचे zabudowania miasteczka granicznego. Ale oto kończy się przedmieście, droga obsadzona brzoźami, w oddali na pagórkach paski sosnowych lasów, gdzieś niedaleko stare zabudowania wiejskie malowniczo rozłożone wśród pól, helmiasta kopia kościoła wychylająca się zza wzgórz. Na horyzoncie sylweta miasteczka z wieżą ratusza i drobnymi małomiasteczkowymi zabudowaniami. Przy drodze las, można zatrzymać się, odetchnąć, wypić kawę z termosu, zastanawiając się dokąd prowadzi odchodząca w bok malownicza piaszczysta droga. Nie ma konieczności robić tego na stacji benzynowej, w supermarkecie czy McDonald'sie, nikt jeszcze nie żąda opłaty za postój, za zapach łąk, za nieskrępowany widok, za wytchnienie dla oczu. Jeszcze...

mgr inż. arch. Grzegorz Zieliński

Informacje o składkach

W celu odebrania pierwszego zaświadczenia należy stawić się osobiście (lub dać komuś swoje pisemne pełnomocnictwo) z dowodem osobistym i z dowodami wpłat:

- 150 zł (za 6 miesięcy) lub 300 zł (za 12 miesięcy) na Łódzką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa,
- 160 zł (za 12 miesięcy) – z czego 100 zł przeznaczony jest na ubezpieczenie OC a 60 zł na Krajową Izbę Inżynierów Budownictwa (KIIB).

Poniżej umieściliśmy wzór blankietu wpłat na Łódzką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa. **UWAGA! Każdy członek Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa ma indywidualne numery kont: do wpłaty składki na ŁOIIB i do wpłaty składki na obowiązkowe ubezpieczenie OC i KIIB.** Numery kont indywidualnych można sprawdzić na naszej stronie internetowej (www.lod.piiib.org.pl) w zakładce „lista członków” oraz na stronie Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (www.piiib.org.pl).

Na konto Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa należy wpłacić składkę członkowską w wysokości 150 lub 300 zł.

Termin ważności zaświadczenia uzależniony jest od wysokości składki wpłaconej na konto Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:

150 zł – zaświadczenie ważne 6 miesięcy
300 zł – zaświadczenie ważne 12 miesięcy.

Ważność zaświadczenia liczy się od pierwszego dnia miesiąca, w którym dana osoba została wpisana na listę członków Izby na mocy uchwały Rady ŁOIIB lub jej Prezydium.

Na przykład, jeśli dana osoba została wpisana na listę członków ŁOIIB 5 listopada 2003 r. i opłaciła składkę na ŁOIIB w wysokości 150 zł, to otrzymuje zaświadczenie ważne 6 miesięcy, tj. od 1 listopada 2003 r. do 30 kwietnia 2004 r.

Gdy kończy się termin ważności zaświadczenia należy na 15 dni przed jego upływem (w celu usprawnienia pracy biura prosimy jednak o dokonywanie wpłat **z wyprzedzeniem 30-dniowym**) wpłacić składkę na Łódzką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa (odpowiednio 150 lub 300 zł) i 160 zł na konto KIIB w przypad-

UWAGA!

Członkowie naszej Izby, którzy otrzymali przypomnienie informujące, że nie opłacali składek członkowskich przez 6 miesięcy przesłani są o **niezwłoczne** uiszczenie zaległych opłat. W przeciwnym wypadku zostaną zawieszni w prawach członka Izby.

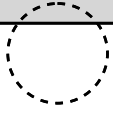
Osoby zawieszone w prawach członka ŁOIIB nie mogą liczyć na przywileje przysługujące członkom naszej Izby, np. nie otrzymują „Kwartalnika Łódzkiego” czy też „Kalendarza ŁOIIB” na 2005 r.

Osoby zawieszone w prawach członka ŁOIIB na własny wniosek, przy wznowieniu członkostwa są zwolnione z wnoszenia opłaty 100 zł wymienionej w § 6 „Regulaminu postępowania przy ustaniu, zawieszeniu lub wznowianiu członkostwa w PIIB”. Jednak **zwolnienie z tej opłaty przysługuje każdemu członkowi ŁOIIB tylko raz.**

ku gdy upłynęło 12 miesięcy od poprzedniej wpłaty na ubezpieczenie i KIIB.

Wtedy otrzymuje się kolejne zaświadczenie, ważne odpowiednio 6 lub 12 miesięcy (w zależności od tego, czy wpłacono 150 czy 300 zł).

Kolejne zaświadczenie po wpłynięciu ww. opłat biuro ŁOIIB wysyła członkowi listem poleconym.

Polecenie przelewu / wpłata gotówkowa * niepotrzebne skreślić	nazwa odbiorcy		ŁÓDZKA OKRĘG. IZBA INŻ. BUD.																									
	nazwa odbiorcy cd.		PL. KOMUNY PARYSKIEJ 5A																									
	I.k.		nr rachunku odbiorcy																									
			WP * PLN													kwota												
			nr rachunku zlecniodawcy (przelew) / kwota słownie (wpłata)																									
			nazwa zlecniodawcy																									
			nazwa zlecniodawcy cd.																									
			tytułem																									
			SKŁADKA ZA OKRES:																									
			tytułem cd.																									
		NR EW. CZŁONKA																										
		pieczęć, data i podpis(y) zlecniodawcy													Opłata:													

odcinek dla banku zlecniodawcy